REGD. No. H 18

విడిప్రతి 0-25 పై.

21-7-67 శుక్రవారం

మద్రాసులో
ఎక్కడ దిగుతారు?
విజయలాడ్జిలో
దిగండి.
★★★
ప్రొప్రయిటరు
మీ మిత్రుడు
కె. లక్ష్మినారాయణ.

జమీన్ రైతు

స్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు

సంపుటి 39 ★ సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి ★ సంచిక 29

నెల్లూరు శిలామహల్లో
22-7-67 తేది
శనివారంనుండి
టోక్యో ఒలింపిక్
ప్రపంచక్రీడల ఉత్సవచిత్రం.
కలర్ - సినిమాస్కోప్

ప్రభుత్వానికి, ప్రజలకు ఆశాభంగం కల్గించిన ఆర్థికమంత్రి మొరార్జీ!

(మా హైదరాబాదు విలేఖరి)

ఉపప్రధాని మొరార్జీదేశాయిఆగమనం-పర్యటన సందర్భంలో రాష్ట్రప్రభుత్వం, స్వర్గీయ నెహ్రూ రాక సందర్భంలో చేసినంతటి అర్భాటంగా ఘనంగా ఏర్పాట్లు చేసింది.

కాంగ్రెస్‌పార్టీ సమావేశంలో, కొత్తగూడెం థర్మల్ పవర్ యూనిట్ల ప్రారంభోత్సవం మొదలైన అన్ని సందర్భాల్లోను ఉపప్రధానికి స్వాగతమిచ్చినప్పుడు ముఖ్యమంత్రి బ్రహ్మానందరెడ్డి, మొరార్జీభాయి గుణగణాలను, పరిపాలనా రంగంలో ఆయన సుదీర్ఘమైన అనుభవం, సమర్థత, జాతీయ నాయకత్వంలో ఆయనకు గల అగ్రస్థానం, అన్నిటికంటె మించినది నియమబద్ధమైన ఆయన జీవనంగూర్చి బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు ప్రత్యేకంగా ప్రస్తావనచేసి రాష్ట్ర ఆర్థిక అభ్యున్నతికే కాక రాష్ట్రంలో కాంగ్రెస్ సంస్థను తిరిగి పునరుజ్జీవింపచేయడానికై ఆయన సలహా నాయకత్వంకూడా కావలసి వుంటుందని ప్రత్యేకంగా పేర్కొన్నారు.

బేగంపేట విమానాశ్రయంలో మంత్రులు, శాసనసభ్యులు, అధికార్లు అందరూ ప్రత్యేకంగాచేరి ఉపప్రధానికి స్వాగతమిచ్చారు. విమానాశ్రయాన్నుంచి ఆయనకై విడిది యేర్పాటుచేయబడిన రాజభవనంవరకు నగరం రాజవీధులను తోరణాలతో ప్రత్యేక ద్వారాలతో అలంకరించారు.

స్వర్గీయ లాల్‌బహదూర్‌శాస్త్రి, శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ ఆగమనం సందర్భంలో బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి స్వాగత ప్రసంగం కొంచెం అతిగానే వుందని కొందరు భావించారు. కొందరికి ఎబ్బెట్టుగాకూడా తోచకపోలేదు. కానిమొరార్జీభాయినిగూర్చి చేసినప్రసంగాల్లో కొంత భాషాసంయమం కనిపించింది; బహుశా ముఖ్యాతిథి స్వభావాన్నిబట్టేనేమో!

ఐనా మొరార్జీభాయి, పీపుల్స్‌డెమోక్రటిక్‌పార్టీనాయకుడు డాక్టర్ టి. ఎస్. మూర్తి చెప్పినట్లు నాగార్జునసాగరానికి అదనపుసహాయంగూర్చి "మొండిచేయి" చూపించారు.

నాగార్జునసాగర్‌డామ్‌ను, కాలవలను తనిఖీచేస్తున్న సందర్భంలో ప్రాజెక్టు ఎడ్మినిస్ట్రేటరు జి. వి. నరసింహారావు, ఇతర ప్రధానఇంజనీర్లు తక్షణసహాయం లభ్యంకాకపోతే జూలై ఆఖరుకల్లా పని పూర్తిగా స్తంభించిపోతుందనీ, వేలాది కార్మికులను, అనుభవజ్ఞులైన ఇంజనీర్లను పనుల్లోనుండి తొలగించవలసివుంటుందని సవివరంగా తెలియజేశారు. ఇంతవరకు తాము సాధించిన విజయాలను ప్రత్యక్షంగాచూపి ఆయన మన్ననలనుకూడా పొందారు.

అదనపుసహాయంగూర్చి పరిశీలిస్తామని మాటవరుసకైనాఅనకుండా "ఈ సంవత్సరం అదనపునిధులు వుండవు" అని ఖచ్చితంగా చెప్పేశారు మొరార్జీభాయి. ఆయన ఈవైఖరి రాష్ట్రప్రభుత్వానికి, ప్రజలకు తీరని ఆశాభంగాన్ని కలిగించిందని వేరే చెప్పనక్కరలేదు.

ఐతే ఆయన, అదనపునిధులు కావాలని రాష్ట్రప్రభుత్వం కోరడం బేసబబవలేదు. ఇప్పటి ఘోరమైన ఆర్థికదుస్థితి దృష్ట్యా, కేంద్రం అదనపుసహాయం నిరాకరించడంకూడా బేసబబుకాదన్నారు. ప్రాజెక్టుపని నిలచిపోతుందికదాఅంటే, జీవనమే స్తంభించదుకదా అన్నారు.

ఇలా కష్టైబిరచినట్లు మాట్లాడినందుకు మొరార్జీభాయిపైన ఆగ్రహం కలగడం సహజం. కాని కేవలం మూర్ఖత్వమే ఇందులోవుందా లేక ఇందులో యేమైనా సుగుణముందా అనికూడా ఆలోచించడం అవసరమేమో. స్వర్గీయ లాల్‌బహదూర్ శాస్త్రి, తరువాత శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ హైదరాబాదు, విశాఖల్లో ముఖ్యమంత్రిగారి ప్రశంసాపూర్వకమైన ప్రసంగాలు విని, ఉక్కుఫ్యాక్టరీనిగూర్చి ఎన్నోఆశలను మన ప్రజానీకంలో రేకెత్తించారు. వారి మాటలధోరణినిబట్టి మనకు ఉక్కు కర్మాగారం వచ్చితీరుతుందని అందరూ విశ్వసించసాగారు. తీరాతరుణంవచ్చేసరికి తొంటిచేయిచూపారు. అసలు ఐదవఉక్కు కర్మాగారమంటూవుండదు, ఇది ఇప్పట్లో సాధ్యమయ్యేదికాదని ప్రకటించింది భారత ప్రభుత్వం. ముందే ఇలా విస్పష్టంగా చెప్పివుంటే ప్రజల్లో ఆశలు చెలరేగడం, తరువాత గాఢమైన నిరాశ కలగడం, అది వికృతరూపందాల్చి ఎంతో ప్రాణ సంపత్తి నష్టం సంభవించపోవును.

ఉపప్రధాని మాటలను, సలహాను పాటించి, కేంద్రసహాయానికి ప్రత్యామ్నాయంగా, నిధులసేకరణకు మార్గాలువున్నాయేమో అన్వేషించడంముఖ్యం. ఎన్నికలకుముందు, అంతకు ముందు మూడవ ప్రణాళికా కాలంలో, విచ్చలవిడిగా నిధులను దుబారాగాకూడా వెచ్చించడమే జరగకపోతే, ఈనాడు కేంద్రరాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఈనాటి దుస్థితి నెదుర్కొనేవికావు. అదనపు తీసుకట్టాన్ని సుప్రీమ్‌కోర్టు చట్టవిరుద్ధమని ప్రకటించినందువల్లనే, రిజర్వుబ్యాంకునుంచి ఓవర్ డ్రాఫ్టుల రూపంలో నిధులు తీసుకోవలసివచ్చిందనీ ముఖ్యమంత్రిచెబితే, సుప్రీమ్‌కోర్టుతీర్పు ఓవర్ డ్రాఫ్టులు తీసుకొన్న తరువాతనే వచ్చిందికదా అని మొరార్జీభాయి చాలా సున్నితంగానే ఐనా వాస్తవాన్ని బయటపెట్టారు. ప్రణాళికావ్యయాన్ని రూ. 70 కోట్లకు

—కొరవ 8 వ పేజీలో

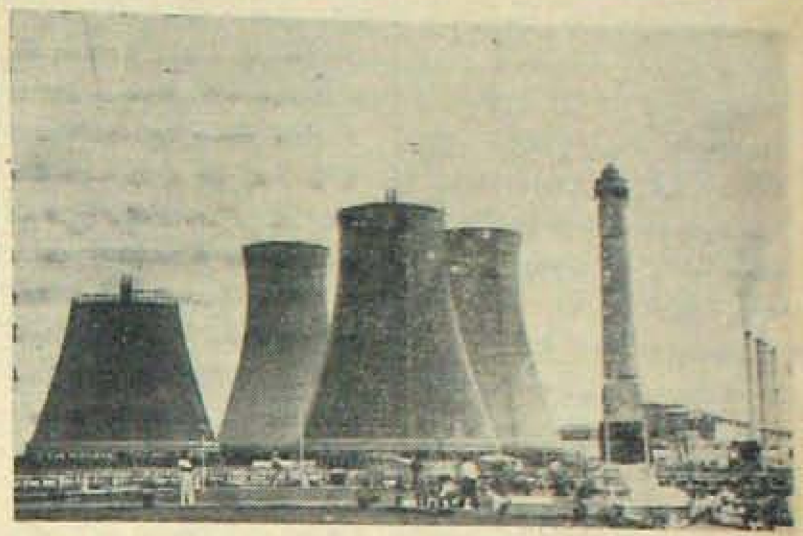

కొత్తగూడెం థర్మల్ విద్యుత్ కేంద్రం: రెండవదశలో 18 కోట్ల 33 లక్షల వ్యయంతో, ఒక్కొకటి 60 మె. వా. విద్యుత్తును ఉత్పత్తిచేసే రెండుయంత్రాలు నిర్మాణమై, మొన్న ఉపప్రధాని శ్రీ మొరార్జీదేశాయ్‌చే ప్రారంభోత్సవం జరుపుకున్నాయి.

మరికొన్ని వివరాలు

దొంగనోట్ల కేసులో ఎవరెవరి ప్రమేయముంది?

న్యాయమూర్తి ముందు నిందితుని వివరణ

క్రయిమ్ వార్తలకు సంబంధించి పత్రికలకు కొన్ని చిక్కులున్నాయి. ఉదాహరణకు-"It is the law in Scotland that once the police start investigating - which usually means as soon as the crime is committed - the press cannot conduct an independent probe" అంటే ఏదైనా వొకకేసుకు సంబంధించి పోలీస్ రంగంలోకి ప్రవేశించి దర్యాప్తు ప్రారంభించిందంటే-అంటే నేరం జరిగిన వెంటనే అని భావించవచ్చు - పత్రికలు స్వతంత్రించి సమాచారాన్ని సేకరించేవీల్లేదు. దాదాపు ఈ దొంగనోట్ల కేసుకు సంబంధించి వార్తాప్రచురణ విషయంలో కూడా మేమూ అదేస్థితిలో వున్నామని చెప్పవలసివస్తున్నది.

మొన్నటి మార్చి "ఎన్‌కౌంటర్" పత్రికలో జొ-హార్ట్ ఎలీ అనే ఆయన వ్రాసిన "ట్రయిల్ బై న్యూస్‌పేపర్" వ్యాసం చదివితే యిట్లాంటి నేరవార్తలకు సంబంధించి పత్రికలకు ఎదురయ్యే చిక్కులేమిటో బోధపడుతాయి.

1949లో 'డెయిలీ మిర్రర్' అనేపత్రిక, శ్రీమతి డ్యురాండ్-డెకాన్ అనే ఆమెను ఆమ్లంలోముంచి మర్డర్ చేసిన కేసుకు సంబంధించి పాలిన్ హేగ్ అనే ఆయనను కస్టడీలోకి తీసుకోపోయేముందు, సదరు హేగ్‌నుగూర్చి ఆపత్రిక కొన్ని నేరవార్తలను ప్రచురించింది. ఈ నేరవార్తలను ప్రచురించినందుకు ఆ పత్రికకు కోర్టువారు పదివేలపౌండ్ల ధనదండన ('ఫైన్' అనే ఆంగ్లపదానికి తిక్కన భారతంలో లభించే తెలుగు పదం) విధించారు. ఆశ్చర్య

—కొరవ 8 వ పేజీలో

RAMCO సిమెంటు రేకులు
అతిశ్రేష్ఠమైనవి
⊛
— స్టాకిస్టు :—
యం. పెంచలయ్యశెట్టి & బ్రదర్సు
సంతపేట — నెల్లూరు

రైతులకు
మంచి అవకాశము
★★★★★★
మావద్ద మైసూరు ఫర్టిలైజరు కంపెనివారి "లోటస్‌బ్రాండు"
అమోనియం ఫాస్పేట్, సూపర్ ఫాస్పేట్ మున్నగు
అన్ని రకముల ఎరువులు కలవు.
శ్రీ రామకృష్ణ ఫర్టిలైజర్ కంపెనీ,
(జిల్లావరిషత్ ఆఫీసునకు ఎదురుగా)
292, ఆచారివీధి — నెల్లూరు.
టెలిఫోన్ : 206.

జమీన్‌రైతు

శ్రీ ప్లవంగ ఆషాఢ శుద్ధ పూర్ణిమ శుక్రవారం 21-7-1967

నాగార్జున సాగర్

వివాదుకుని పెండ్లికి వేయి విఘ్నాలన్నట్లు, నాగార్జునసాగర్ నిర్మాణానికి నిమిష నిమిషమూ ఏదో ఒక ప్రతిబంధకం ఎదు రవుతున్నది. ఎన్ని అడ్డంకులువచ్చినా, శరవేగంతో గాక పోయినా తిన్నగా అయినా ఆ ప్రాజెక్టు వని కొనసాగు తుండడమొక్కటే విచారంలో సంతో షాన్ని కల్గిస్తున్న అంశం.

కృష్ణ నీటిపంపకంది ఒక వివాదం; నిధు లది ఒక ఇబ్బంది; దశలది మరోసమస్య. ఈ మూడింటిలో ఎప్పుడూ ఏదో ఒకటి తలెత్తి వేధిస్తూనే వుంటున్నది. ఒకదాన్ని అధిగమిందామనుకునేవరికి, ఇంకోదిక్కు ప్రత్యక్షమవుతున్నది. ప్రాజెక్టు సంకల్ప లగ్నమో, లేక, ప్రారంభలగ్నమో అంత మంచిదిగా తోచదు.

నీటి పంపకపు వివాదం 1963 లో పరి ష్కారమైపోయిందనుకున్నాము. డ్యాము ఎత్తు, నీటి వాడకం ఒప్పందానుసారం జరుపుకుంటున్నా, మైసూరు - మహా రాష్ట్రాలు రెండూ కలసి మళ్ళీ రచ్చ ప్రారంభించాయి. 'క్రెస్టుగేట్లు' నిర్మిస్తే కొంత మునిగిపోతుందట! మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆంధ్రప్రభుత్వానికి 'నోటీసు' ఇస్తుందట! పార్లమెంటులోకూడా ఈ రెండురాష్ట్రాలసభ్యులు కాస్త కలవరాన్నే ప్రదర్శించారు. వీళ్ల బెదరింపులు, హెచ్చ రికలు, ఆందోళనలు విచిత్రంగా నే వున్నాయి. ఎప్పటికప్పుడు ఏ పొప్పం దమూ చెల్లదనే వీరి మొండివాదానికి, అసమంజస వైఖరికి జవాబు చెప్పవల సింది మనం కాదు; కేంద్రప్రభుత్వం. నిధులు లభ్యమైనంతవరకు అనుకున్న ప్రకారం ప్రాజెక్టునిర్మాణాన్ని కొనసాగిం చుకొని పోవడమేమనంచేయవలసినపని.

ఇలాంటి విషయాల్లో కేంద్రప్రభుత్వం దృఢ తరమైన వైఖరి నవలంబిస్తే, మైసూరు. మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు దీటికిమాటికి ఈ వెర్రి మొర్రి వాదాలతో రచ్చకెక్క కుండా వుండును. కేంద్రం ఏ సమస్య నైనా న్యాయాన్యాయ దృష్టితో కాకుండ, రాజకీయమైన మెగమోటపు వైఖరిని ప్రదర్శిస్తున్నది. ఈ బలహీనతను గమ నించే ఏరాష్ట్రానికారాష్ట్రం స్వతంత్రంగా స్వార్థపూరితంగా వ్యవహరిస్తున్నది. లేకుంటే నాగార్జున సాగరం రెండవ దశను మంజూరు చేయబోమని కేంద్ర ఇరిగేషన్‌మంత్రి డాక్టరు కె. ఎల్. రావు చెప్పవలసిరావడమేమిటి? నిర్మాణాను కూలానికి రెండుదశలని వ్యవహరించడం తప్ప, నాగార్జునసాగరం అంతా ఒకే ఒక దశఅని పదేపదే చెప్తున్నారు. కృష్ణ జలాల్లో ఆంధ్రవాటా నిర్ణయమైపోయి నప్పుడు, ఆ నీళ్లను దేనికి ఎట్లా ఎంత వుపయోగించుకోవాలో నిర్ణయించుకో వలసింది రాష్ట్రప్రభుత్వం. తనవాటాషా కృష్ణనీళ్లు నాగార్జునసాగర్ మొదటిదశకే సరిపోతాయనుకుంటే, రెండోదశ ప్రశ్నే వుదయించదుగదా! అదీగాక కృష్ణానది క్రింద చిట్టచివరగా నిర్మాణమవుతున్నది నాగార్జునసాగర్. అలాంటప్పుడు పైనున్న మైసూరు-మహారాష్ట్రాలు డ్యాం ఎత్తు వగైరా విషయాల్లో ఆక్షేపణలు తెల్పడం అర్థంలేని విషయం. అసూయ తప్ప, ఈ ఆక్షేపణలకు మరే కారణమూ కన్పించదు.

నాగార్జునసాగర్ దశల ప్రశ్న వివాద గ్రస్తంగానేవుంటున్నది. ఒకవంక అంతా ఒకేదశఅంటుంది ప్రభుత్వం; మరోవంక రెండోదశ అంటూ వ్యవహరిస్తుంటుంది. శాసనసభలో ముఖ్యమంత్రి చెప్పిన దానినిబట్టి, గోదావరినీళ్లు కృష్ణకు మర లించగలిగినవాడే రెండవదశ అట! అది నెరవేరేదెప్పుడో, ఇది వచ్చేదెప్పుడో వూహించలేము. రెండవ దశఅనేది రాకుంటే నష్టపడేప్రాంతాల్లో ఒకటి నెల్లూరుజిల్లా. మొదటిదశలో నెల్లూరు జిల్లాలో లక్షతొమ్మిదివేలఎకరాలు సాగు లోకి వస్తుందని బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు చెప్పారు. ఇది దర్శితాలూకాలో కొంత వరకే. ఇక జిల్లాఅంతా మిగిలిపోతుంది. కావలి, కనుపూరుకాల్వలు పూర్తి ప్రయో జనంకూడా రెండవదశ వచ్చినప్పుడే. సోమశిలరాక, నాగార్జునసాగర్ రెండవ దశ నిర్ధారణలేక - నెల్లూరుమండలానికి తీరని అన్యాయమే జరుగుతున్నది. నాగా ర్జునసాగర్ రెండవదశకు సంబంధించి ఖచ్చితమైన ప్రకటన ఒకటి జరగడం అవసరం. ఈలోగా సోమశిలనైనా మం జూరుచేయడం ప్రభుత్వ కనీసధర్మం.

నాగార్జునసాగర్ నిధుల విషయం మరో తీరని దిక్కుసమస్యగా వుంటున్నది. నిర్మాణవ్యయం 90 కోట్లు అనుకున్నది 180 కోట్లు అవుతున్నది. మొదటిదశ నిర్మాణానికే ఇక 60 కోట్లు కావాలట. ఈ సంవత్సరం రాష్ట్రప్రభుత్వం 8 కోట్లు మాత్రమే కేటాయించగలిగింది. మొరార్జీగారిని ఆహ్వానించి, ప్రాజెక్టును చూపించి, యాచించినా నసేమిరా అద నపు కేటాయింపు అసాధ్యం పొమ్మ న్నాడు. రైతులనుండే ఎకరాకు రెండు వందల రూపాయలవంతున వసూలుచేసి నిర్మాణం పూర్తిజేసుకోమని సలహా యిచ్చాడు. అందువల్ల ఆ ప్రయత్నమూ నిష్ఫలమైంది. ఈ వీటి ధనవసతినిబట్టే అయితే, ప్రాజక్టు నిర్మాణం పూర్తికావ డానికి మరో ఐదారేళ్లయినా పట్టితీరు తుంది. పదేళ్లకాలాన్ని, నూటముప్పై కోట్ల ధనాన్ని దిగమింగిన ఈ ప్రాజక్టు పూర్తికావడానికి యింకా ఐదేళ్ళుపడితే రాష్ట్రానికెంతనష్టం, తిండికి తిప్పలు పడుతున్న దేశానికెంతనష్టం? ఈదృష్టి నుండి పరిశీలించైనా, ఈ ప్రాజక్టు సత్వరనిర్మాణానికి కేంద్రం తగిన ధన వసతిని కలిగించడం ధర్మంగదా! నాగా ర్జునసాగర్ వుండేది ఆంధ్రలో అయినా, దానివలనకలిగే లాభం దేశానికంతకూ వుంటుంది. పండించేది మనమైనా దేశ మంతా తింటుంది. అలాంటప్పుడు దాని నిర్మాణ బాధ్యతను తానే స్వీకరించ వలసిందిపోయి, కేంద్రం అప్పకూడా నిరాకరించడం అన్యాయం. కేంద్రం ఈ వైఖరి వల్లనే ప్రణాళికలవల్ల సత్వర ఫలితాలు కలుగక, ప్రజలలో నిరు త్సాహం వ్యాపించింది. మనం ఏ వైఖరి నవలంబిస్తే కేంద్రం దారికి వస్తుందో ఆంధ్రప్రభుత్వము, ఆంధ్ర నాయకులు ఆలోచించడం అవసరమని మనవి చేస్తు న్నాము.

ఈ వారం విశేషాలు

మధ్యప్రదేశ్‌లో మళ్లీ మునలం పుట్టి నట్లున్నది. మొన్న వున్నట్టుండి 36 మంది కాంగ్రెస్ శాసనసభ్యులు కాంగ్రె స్‌కు తిలోదకాలిచ్చి ప్రతిపక్షంలో చేరిపో యారని; వీరందరికి వేరేగా ప్రత్యేక స్థానాలు కేటాయించమని స్పీకరుగార్ని కోరుతూ -యిటీవలే పి. ఎస్. పి. నుండి లేచిపోయి కాంగ్రెస్‌లోచేరి యిప్పుడు మళ్ళీ కాంగ్రెస్ నుండి విడిపోయిన పి. వి. వర్మ అనే ఎం. ఎల్. ఎ. ప్రముఖుడు ప్రకటించాడు. ఆ 36 మంది సభ్యుల పేర్లను సభవారికి చదివి విన్పించడమేగాక వారందరూ సంతకాలుచేసిన అకాగితాన్నికూడా స్పీక ర్‌కు అందజేశాడట.

ఇది జరిగిన కొంతసేపటికే యిద్దరు 'అయ్యోబాబోయ్, మేము కాంగ్రెసునుండి లేచిపోలేదు, మేమింకా కాంగ్రెస్ వాళ్లమే, ఆ సంతకాలు మేము చేసినవికావు, అని ప్రకటించడంకూడా జరిగిందట. వీళ్ళల్లో మరికొందరు భయపడి సంతకాలు చేశా మని చెప్పేవారుకూడా వున్నారట.

ఏమైతేనేం ఈ34 మంది కాంగ్రెస్‌వారు ప్రతిపక్షంలో చేరిపోయినమాట నిజమే అయితే మధ్యప్రదేశ్ శ్రీ డి. పి. మిశ్రా గారి ముఖ్యమంత్రిత్వం గోయిందాకొట్టినట్లే లెక్క. కాంగ్రెస్‌బలం 140 కి పడిపోయి ప్రతిపక్షంవారిసంఖ్య 153 కు పెరిగి కూచ్చుంటుంది. వీళ్లల్లో మళ్లా వొక్క ఐదు గురు (పై యిద్దరుగాక) గట్టిగా యిటు మారితే కాంగ్రెస్‌కు గండం కాస్తగడిచి నట్లే. కాని పరిస్థితి చూడబోతె మధ్య ప్రదేశ్‌కు మధ్యంతర ఎన్నికలుతప్పే యోగం కనపడ్డంలేదు.

* * *

ఇట్లావున్నయి మనరాజకీయనాయకుల చేష్టలు! ఒకనీతిగీతి వున్నట్లులేదు. ఇవాళ క్కడ - రేపిక్కడ అనిపిస్తున్నది. మధ్య ప్రదేశ్‌లో యీ రాజకీయ భూకంపం జరుగుతుండిన సమయానికి ఢిల్లీ పార్ల మెంటులో శ్రీ హేమ్‌బారువా మాట్లాడుతూ పార్టీల రాజకీయ రంగుఫిరాయింపు అనేది ఆధునిక భారతీయ ప్రజాస్వామ్యవ్యవస్థలో వొక జాడ్యధర్మంగా మారింది-అని అంటూ ఎన్నికైనసభ్యులు వొకపార్టీనుండి మరొక పార్టీకిమారకుండా నిరోధిస్తూ దేశంమొత్తం మీద అన్ని రాజకీయపార్టీలకు వొక ప్రవ ర్తనానియమావళి యేర్పర్చడం బాగుంటుం దని; అందుకు ప్రభుత్వం చర్యతీసుకోవా లని వాదించారు. అట్లా వొకపార్టీనుండి మరో పార్టీకి పూరకే గంతువేసేవాళ్ళు రాజీనామాయిచ్చి పోటీచేయాలనే నిర్బం ధంవిధిస్తేతప్ప యీ వ్యాధి ముదిరి తీరు తుందనిపిస్తుంది.

* * *

ఉత్తరప్రదేశ్‌లో ఐదుగురు శాసన సభ్యులు కలిసి ''ప్రగతిశీల విధాయక దళ్'' అనే పార్టీని స్థాపించిపారేసినట్లు స్పీకరుకు తెలుపుకున్నారు. పేర్లితలు వేయడం అంటే యిట్లాంటిదిగాక యింకేమిటి?

* * *

ముగ్గురుబిడ్డలు పుట్టినతర్వాత ప్రతి వొక్కరు నిర్బంధంగా కుటుంబనియంత్రణ శస్త్రచికిత్స చేసుకోవాలనేచట్టాన్ని ప్రవేశ పెట్టబోతున్నదట కేంద్రప్రభుత్వం. ఇద్దరు ముఖ్యమంత్రులుతప్ప మిగతా అందరూ దీనిని స్థూలంగా అంగీకరించారట. కేంద్ర న్యాయశాఖ ఆ మేరకు వొక బిల్లుబిల్లును కూడా తయారుచేస్తున్నదట. కేవలం చట్టాలు చేయడంకాదు చేసిన చట్టాల్ని అమలుచేయాలకదా! సంవత్సరానికి కోటి మంది చొప్పున పెరుగుతున్న జనాభాను అరికట్టేదానికి పాపం ఎన్నిపాట్లో పడు తున్నది మనప్రభుత్వం.

* * *

డాక్టరుగారి హయాంలో విద్యాశాఖలో మంచి సంచలనమే కల్గింది. ఇప్పుడు త్రిగుణసేన్‌గారి హయాంలో మళ్ళీ వొక చిన్న విప్లవంవంటిదే లేగుతున్నది. అయి దేళ్ళలోగా అన్ని యూనివర్సిటీలస్థాయిలో విద్యాబోధన పూర్తిగా దేశ భాషల్లో జర గాల్పిందనే నిర్ణయానికి కేంద్ర మంత్రి మండలి వచ్చింది. ఈలోగా పాఠ్యపుస్త కాలు తయారవుతాయా? దేశాన్ని ఏకంగా చేసే సూత్రం దీనితో తెగిపోతుందా? ఈ ప్రశ్నలకు మనకు లభించే సమాధా నాలపైనే దీని భవిష్యత్తు ఆధారపడ్తుంది.

సరిగా నూరేళ్లనాడు, ఆగస్టు 14 తేదిన మన దేశంలో విద్యాబోధన దేశభాషల్లో జరగాలని ఉత్తరప్రదేశ్‌లో వొక వుద్యమం పుట్టిందట. ఆ వుద్యమం పుట్టిన వార్షికోత్సవం నాడు, అంటే వచ్చే ఆగస్టు 14 న, కేంద్ర ప్రభుత్వం పై నిర్ణయాన్ని ప్రకటిస్తుందట. వార్షికోత్సవాలపట్ల మనకు ఏర్పడుతున్న వేలం వెర్రికి ఇదొక చిహ్నం.

* * *

కేరళ లెఫ్టు కమ్యూనిస్టు ముఖ్యమంత్రి నంబూదిపాద్‌గారి కార్యదర్శి, వొక లెఫ్టు కమ్యూనిస్టు శాసనసభ్యుడుగార్ని కలిపి త్రివేంద్రందగ్గర వొకవూర్లో జనం తమకు

—కొరవ 7 వ పేజీలో

లోకవృత్తం

సహజీవనం సాధ్యమే!

రష్యాలో కోసిగిన్ ప్రభుత్వం నిల్వదు. ఇది మావోప్రభుత్వపు కోశ్యం.

కారణంఏమిటంటారా?: ''వియత్‌నాములో, మధ్య ప్రాచ్యంలో, ఇతర సంఘర్షణ స్థావరాలలో, బ్రెజ్నెవ్ - కోసిగిన్‌గారల నీతి కమ్యూనిస్టు పద్ధతిని శిథిలావస్థకు తెచ్చింది. కేవలం చేతగానితనం వెల్లడై నది. వీరు మధ్యప్రాచ్యంలో మహాద్రోహం చేశారు. వీరి ఖ్యాతి నశించింది. అతి దీనా వస్థలోవున్నారు. అందులోనుండి బయట పడలేరు. రష్యా ప్రజలు ఈ విధా నాన్ని వ్యతిరేకిస్తున్నారు. అంతరంగి కంగా ఈ నాయకుల మధ్యలో చీలికలు కలిగినవి''.

ఇంకా వినండి: ''ఇజ్రాయిల్ దూకు డునుగూర్చి రష్యా నాయకులు ముందు గానే ఎరుగుదురు. కాని, పూరకనే వున్నారు. ఆ దూకుడును ఎదిరించడానికి అరబ్ ప్రజలకు రష్యా ప్రభుత్వం సాయ పడలేదు. ఇజ్రాయిల్ అమెరికా సాధనమై దురాక్రమణ చేయగా, అమెరికాతోకలిసి రష్యాప్రభుత్వం యుద్ధవిరమణ కార్య క్రమాలను గావించింది. ఒక అంతర్జా తీయ గూఢచారిగా రష్యా ప్రవర్తించింది.''

చైనా ఆరోపణలనుగూర్చి, దాని లోపాన్నిగూర్చి వ్యాఖ్యానించ బనిలేదు.

పరిశీలకుల దృష్టిలో రష్యాలో మార్పు వచ్చినా ఎక్కువ గందరగోళం జరగదు.

—కొరవ 7 వ పేజీలో

వారం వారం

దేశ దిమ్మరి

ప్రజాస్వామిక జాతీయ ప్రభుత్వం మన కనీస కార్యక్రమం కావాలె!

మన దేశపరిస్థితి వింతగాలేదా? వశ్చి మాసియాలో రష్యా, చైనా, మనప్రభుత్వం ఒకేపాలసీని అనుసరిస్తున్నవి.

కేరళలో కమ్యూప్రభుత్వం వున్నదిగనక చైనాభక్తులు విర్దాలనువిలిచి పరిశ్రమలు పెట్టిస్తున్నారు. ఘెరావోలులేవు, నక్సల్ బారీలులేవు. ఘెరావో ఎక్కడైనా వచ్చినా వెంటనే సర్దుబాటుచేస్తారు. ధాన్యసేకరణ సరిగా జరగకపోతే, 'దాచేవారిదానుకైన' ఇతరపార్టీలమంత్రులు కారకులని ఆ శక్తా గ్రేసరుల వజ్రాధిపతి ప్రకటించగా, ముఖ్య మంత్రి మౌనం వహించాడు.

బంగాళంలో ఈ శక్తుల ప్రతినిధి ఉప ముఖ్యమంత్రిగాక ముఖ్యమంత్రి అయి వుంటే, కథ వేరుగావుండేది కాబోలు!

ఇందులో కొత్తవిషయం ఏమీలేదు. రష్యాశక్తులు వినర్జించిన విధానాన్ని చైనా శక్తులు అవలంబిస్తూవున్నారు. సర్వాధి కారంలో వారికివిశ్వాసం. తమపక్షం హస్త గతమై ఆ సర్వాధికారం వుంటేనే సమా జానికి మేలుకలుగుతుందని వారినమ్మకం. అందువలన ఇతరపక్షాలను ప్రజలదృష్టిలో కించపరచి, ఆ తర్వాత వాటికి నామ రూపాలు లేకుండాచేసి, సర్వాధికారాన్ని తామే చేబట్టి వ్యవహరించడం - ఇదీ వారి పంథా. తమలోతమకు విభేదాలువస్తే, ఏ బృందం పార్టీలో తక్కాలంగా బలం సంపా దించుకుంటుందో దానిదే పైచేయి. ఓడిన బృందాలు తమ 'అపరాధాలను' అంగీక రించి, సమయంకోసం కాచుకునివుంటవి. కొన్నాళ్లకు వీరు 'ప్రభువులై' వారే 'అప రాధులు' కాగలరు. పార్టీదేవతకు ఎప్పటి కప్పుడు నరబలికావలెను. నిర్దాక్షిణ్యంగా అది అర్పణఅవుతుంది. ఇదొకరకమైన modern tribalism నవీనకాలంలో అమలుజరిగే పాతకాలపుతెగల దేవతల నారాధించేపద్ధతి. ఇందులోనుండి రష్యా బాలవరకు బయటపడినది. చైనా మరింత విపరీతంగా పాతపద్ధతినే అనుసరిస్తున్నది.

* * *

ఇటిక్లావుండగా, ఇతరపక్షాలు మేల్కొ న్నవి. ప్రజాసోషలిస్టు, సంయుక్త సోషలిస్టు పక్షాలు ఏకమై, సాధారణంగా కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం చేసేపనిని చేయకతప్పలేదు.

రామ్ మనోహర్‌సింగ్, లోహియా కలిసి నక్సల్‌బారి వెళ్ళినారు!

అనగా న్యాయమైన, సహజమైనమార్గం

—కొరవ 7 వ పేజీలో

⊕ వేనకువేలు బాలబాలికల నిర్భాగ్య జీవితాలకు వెలుగునిస్తున్న వాకాడు సేవాజ్యోతి
⊕ కావలి విశ్వోదయ నగర సేవాసమితి
⊕ కోట గ్రంథాలయ రాజకీయాలు
⊕ ఎప్పుడూ పనిజేయని కనిగిరి ఫోన్

వాకాడు సేవాజ్యోతి

ముప్పయిఏండ్లు గడిచాయి శ్రీ నేదురుమల్లి బాలకృష్ణారెడ్డిగారు వాకాడులో ఒక చిన్న సేవాజ్యోతి వెలిగించి. అప్పటినుండి వారు ప్రతి సంవత్సరం జ్యోతి వెలిగిస్తూనే వున్నారు; మొన్న జులై 15 తేదికూడా ఒక జ్యోతి వెలిగించారు. బాలకృష్ణారెడ్డి గారు వెలిగించింది, వెలిగిస్తున్నది ఒక్క జ్యోతే. కాని, ఆజ్యోతి దివ్య ప్రభలతో అఖండంగా వెలగడమేకాదు; లెక్కవేసి చెప్పలేదుగాని, ఈ ముప్పయి ఏళ్ళలో కనీసం ముప్పయివేలమంది నిరుపేద పిల్లల నిర్భాగ్యజీవితాలను జ్యోతిర్మయం చేసి వుంటుందని నా అభిప్రాయం. ముగ్గురు పిల్లలతో ప్రారంభమైన హాస్టలు మూడు వేలకు విస్తరించిందంటే; ప్రాథమిక పాఠశాలతో ప్రారంభమైన విద్యాసంస్థ పదహారు సంఖ్యతో విద్యానగరంగా విలసిల్లిందంటే, బాలకృష్ణారెడ్డిగారు పెట్టిన దీపపు ప్రభావమేగదా!

వాకాడుసంస్థలో నిత్యం ఏదోఒక కార్యక్రమం వుండనే వుంటుంది; ఎవరో ఒకరు వస్తూనేవుంటారు. సభలు సమావేశాలను తగ్గించాలని అనుకుంటూనే వుంటారు; కాని అవి పెరిగిపోతూనే వుంటాయి. ఇక్కడజరిగే అన్ని కార్యక్రమాలు ఒకఎత్తు; జులై 15తేది నిరాడంబరంగా–పవిత్రంగాజరిగే 'జ్యోతి దినోత్సవం' ఒక ఎత్తు. అందువల్లే మొన్న పిలవనిపేరంటంగానే పోయి సేవాజ్యోతిగావెలిగి విజ్ఞాన జ్యోతిగా ప్రకాశించిన ఆ జ్యోతిని చూచి వచ్చాను. ఆహూతులైన కలెక్టరు, జి. ప. చేర్మెన్‌గారలు రాలేదు. అది మంచిదేనని పించిందినాకు. అన్నదమ్ములు తమ్ముడు, కోటసమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి. అధ్యక్షతవహించారు. వందే మాతరం – జనగణమనలతో కలసి కార్యక్రమాంశాలు పదహారు; సంస్థల సంచాలకుడు శ్రీ జనార్దనరెడ్డి స్వాగతవందన సమర్పణాలతోకూడా వుపన్యాసకులు డజను మందైనా వుంటారు; జనార్దనరెడ్డి గారి లెక్కప్రకారమే సభాకార్యక్రమానికి నూటముప్పయిఅయిదు నిమిషాలుపట్టింది! వాకాడు కార్యక్రమాలకు ఆ గిడివి చాల తక్కువ!

జనార్దనరెడ్డిగారి స్వాగతోపన్యాసంలో కొన్ని మంచిమాటలు వుండినాయి. ''ఇక మా సంస్థలు సంఖ్యాత్మకంగా కాకుండ, గుణాత్మకంగా అభివృద్ధి చెందుతాయి. ఈ సంవత్సరం హాస్టల్సులో 500 మంది పిల్లలను తగ్గించాము. వచ్చే సంవత్సరం ఇంకా తగ్గించి, ప్రతివిద్యార్థి గుణశీలాలపట్ల, శిక్షణపట్ల, చదువుపట్ల వ్యక్తిగతమైన శ్రద్ధ తీసుకుంటాము.'' అన్నారు శ్రీ జనార్దనరెడ్డి. నిజమే; కావలసింది 'క్వాలిటీ'– 'క్వాంటిటీ' కాదు. కానీ, వాకాడులో అయితే తప్పక ఆశ్రయం దొరుకుతుందని ఎంతో ఆశతో ఎంతో దూరాన్నుండి వచ్చేవారికి ఆశాభంగం కలుగదా అనే మీమాంస ఏర్పడుతున్నది.

జనార్దనరెడ్డి మరో కొత్త విషయాన్ని వెల్లడించారు. తమసంస్థ ఆధ్వర్యాన కుష్ఠురోగ నివారణ కేంద్రాన్ని నిర్వహించబోతున్నామని చెప్పారు. ఆ కేంద్రాన్ని కుష్ఠరోగులు ఎక్కువగాగల చిట్టేడులోనే నెలకొల్పగలమనికూడా వారన్నారు.

ఇక నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డిగారు, కుష్ఠరోగ నివారణ కేంద్రాన్ని నెలకొల్పనుండడంతో, బాలకృష్ణారెడ్డిగారిసేవ తారాపథాన్ని అందుకోబోతున్నదన్నారు. బాలకృష్ణారెడ్డిగారిలోనే ఆరనిజ్యోతి వున్నదని, ఆజ్యోతే అందరికి వెలుగును ప్రసాదిస్తున్నదన్నారు. వాకాడులో యిప్పుడు 16 సంస్థలు నెలకొన్నవని, కుష్ఠుకేంద్రం 17 వదని; మెడికల్ కాలేజి, రూరల్ యూనివర్శిటీ నెలకొంటే, బాలకృష్ణారెడ్డిగారేగాకుండ, ఆ ప్రాంతీయులైన తామంతా ధన్యజీవులమనని శ్రీనివాసులురెడ్డి ఆశాపూరితమైన ఆనందాన్ని వెలిబుచ్చారు. కాలేజికి సంబంధించికూడా ఒక ఫ్రీ హాస్టలును ప్రారంభించవలసిందిగా సూచించారు.

శ్రీ బాలకృష్ణారెడ్డిగారు ముప్పైఏండ్ల

వాకాడు సంస్కృత కళాశాల ప్రారంభోత్సవ ఫలకంముందు — ఎడమనుండి కుడికి వరుసగా: ఆర్ట్సుకాలేజి ప్రిన్సిపాల్ డాక్టరు విలియమ్స్; ఓరియంటల్ కాలేజీల డిప్యూటీ డైరెక్టరు కప్పగంతుల లక్ష్మణశాస్త్రి; జి. ప. చేర్మెన్ నల్లపరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డి; కాలేజివ్యవహర్త ఎస్. జనార్దనరెడ్డి; వైస్‌ఛాన్సలర్ డాక్టరు బి. సి. వామనరావు; ప్రారంభకులు–విద్యాశాఖ కార్యదర్శి రామేశమ్; స్థాపకుడు నేదురుమల్లి బాలకృష్ణారెడ్డి.

వందన సమర్పణానికి శ్రీ టాగా వివేకం గారు శలవుపెట్టగా, జనార్దనరెడ్డిగారే ఆ కార్యాన్నికూడా నిర్వర్తించారు.

కావలి సేవాసమితులు

కొత్తగా కావలి రైల్వేస్టేషన్ అవతల వెలసిన జీదర్స్ కాలనీ విశ్వోదయనగర్‌లో విశ్వోదయ నగర సేవాసమితి అని బోర్డు వెలిసింది. ఇదివరకే నెలకొనివున్న విశ్వోదయకు యేలాంటి సంబంధం లేదు.

మొన్న 5 తేది యీ విశ్వోదయ నగర్ సేవాసమితి కార్యాలయ, గ్రంథాలయాల ప్రారంభోత్సవమన్నారు; జి. ప. అధ్యక్షులు ఎన్. చంద్రశేఖరరెడ్డి కార్యాలయాన్ని ప్రారంభిస్తారని; గ్రంథాలయాన్ని జి. ప. వుపాధ్యక్షులు కొండపనాయుడు ప్రారంభిస్తారని, సభకు డాక్టర్

పల్లెల వార్తావళి

పి. భాస్కరరెడ్డి అధ్యక్షత వహిస్తారని కరపత్రాలు అచ్చువేశారు.

కరపత్రంప్రకారంగా భాస్కరరెడ్డిగారు మాత్రం టంచనుగా వైంకువచ్చారు. 2 గంటలఆలస్యంగా కొండపనాయుడుగారు వచ్చి జి. ప. చేర్మెన్ రావడంలేదన్నారు. అందువల్ల గ్రంథాలయ రిబ్బను కొండపనాయుడుగారు, కార్యాలయ రిబ్బను భాస్కరరెడ్డిగారు కత్తిరించారు.

కేసరి సుందరరామశర్మగారు మాట్లాడుతూ రైల్వేలైనుకు పడమటవున్న ప్రాంత వాసుల యిబ్బందులు–పోస్టాఫీసు లేమి; రైల్వేగేటు అవస్త–పగైరాల నివారణకోసం సమితి కృషిచేయాలన్నారు. సమితి సభ్యులు, కార్యనిర్వాహకులు యెవరూ కనిపించలేదు – ఒక్క సూర్యనారాయణ గారు తప్పితే. ఇదంతా ఆయనొక్కరి ప్రమేయంలా–రాబోయే మున్సిపల్ ఎన్నికల స్టానుగా గోచరించింది. ఈ సమితి ఎంతవరకు ఆ ప్రాంతానికి సేవచేయగలుగుతుందో చూడాలి!

—మా. వి.

> **"బాలకృష్ణారెడ్డికి ఏటా కాన్పే!"**
>
> జులై 15 తేది వాకాడుసభలో శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి ఇలా చమత్కరించారు–
>
> ''బాలకృష్ణారెడ్డి గారికి ఏటా కాన్పే. ప్రతిసంవత్సరం ఒకబిడ్డను (సంస్థను) కంటుంటారు. ఏటా ఒక కాన్పయితే ఈ యేడు రెండు కాన్పులు. వారి 16 వ సంతానం సంస్కృత కళాశాల. 17 వ బిడ్డ కుష్ఠుకేంద్రం కాబోతుంది.''

సంస్థల సుదీర్ఘచరిత్రను చదివారు. ఈ సింహావలోకనంలో ''ఇంత సామాన్యుణ్ణి, అంత పెద్దపని చేయగలిగానా?'' అనే ఆనందానుభూతి కలగడం సహజంకాబట్టి బాలకృష్ణారెడ్డిగారు శ్రమను పాటించకుండా నివేదిస్తుంటారు. ఈనాడు వాకాడుసంస్థల ధన్యచరిత్ర, బాలకృష్ణారెడ్డిగారి సేవ తెలియనివారుంటారని మేమనుకోము. సన్మానాలు జరపడంకూడా బాలకృష్ణారెడ్డిగారి విలక్షణాల్లో ఒకటి. తమ కృషికి చేదోడువాదోడుగా వుంటున్న శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డిని; సంస్థల శ్రేయోభిలాషిగా జమీన్‌రైతు శ్రీరామమూర్తిని శ్రీ బాలకృష్ణారెడ్డి ఇద్దరువస్త్రాలతో సత్కరించారు. పూలదండలు వేసుకోవడం, సన్మానాలు స్వీకరించడం కొందరికి ఆనందంగా వుంటుందేమోగాని, భవదీయునికి నిజంగా తేళ్ళు పాములు పారాడినట్లుండినదండీ!

కోట గ్రంథాలయం

పి. వి. సుబ్బారెడ్డి హయాంలో నెలకొల్పిన జిల్లా లైబ్రెరీ అథారిటీవారి బ్రాంచి లైబ్రరీని, యిప్పటి చేర్మెన్ మరోచోటికి తరలించి పుణ్యం కట్టుకున్నారు. సాకు, ప్రస్తుతం లైబ్రెరీవున్న కట్టుబాట్లు మరో వసతి చూచుకోమని కోరడంగా కనబడుతుంది. ఇదివరకు కార్యదర్శిగా వుండిన వెంకటరామరెడ్డిగారు ఒక బాడుగి బిల్డి

—కొరవ 6 వ పేజీలో

జనవాణి

జిల్లారాజకీయాలు–పొదిలిలేఖ

9 తేది జమీన్‌రైతులో 'నివేదన...' శీర్షిక క్రింద జిల్లా రాజకీయాలనుగూర్చి వ్రాస్తూ మీరు చేసిన వ్యాఖ్యలనుబట్టి నెల్లూరు రాజకీయాలు ఎల్లకాలం ఇలాగే వుండాలనేదేనా మీ వుద్దేశ్యం అనిపిస్తుంది.

నెల్లూరులో చాలకాలంగా విడిపోయి వున్న రెండు వర్గాలను మీపోటీవారు గట్టిగా ప్రయత్నించి రాజీచేసి జిల్లా రాజకీయాలను శుభ్రపరచవలసిందిపోయి, ఎలాగో ఒక లాగ రాజీకి రావాలనుకుంటున్నపుడు ఇటువంటి విపరీత వ్యాఖ్యలతో అడ్డుపుల్ల వేయడం సమంజసంకాదు మీరు ఇప్పటికైనా పాతకక్షల రాజకీయాలను వదలి, ఇరువర్గాలను ఒకటిచేయ ప్రయత్నించాలని కోరుతున్నాము.

పొదిలి —రాంబాబు.

రాంబాబుగారు వార్తను వ్యాఖ్యగా, ఇతరుల అభిప్రాయాలను మా అభిప్రాయాలుగా పొరబడినట్టున్నారు. ఒకవిషయం వచ్చినపుడు దానిపై ఎవరెవరి అభిప్రాయాలు ఏవిధంగా వున్నాయి అనేది యివ్వడం వార్తలోని ఒక భాగమే అవుతుంది; అవిధంగా యివ్వడం పత్రికా ధర్మంకూడా. కొన్ని సందర్భాలలో అభిప్రాయం వెలిబుచ్చేవారిపేర్లు యివ్వలేకుండడము; ఒక్కో విషయంపై కొందరి అభిప్రాయాలు ఒకేవిధంగా వుంటాయి. వాటన్నిటిని సమన్వయపరచి, పేరులేకుండా యివ్వడంలో అవన్నీ మా అభిప్రాయాలని, వ్యాఖ్యలని అభిప్రాయపడడం సమంజసంకాదు. సామరస్యానికున్న అవకాశాలను, ప్రతిబంధకాలను పరిశీలించడం, వాస్తవ పరిస్థితులను పాఠకులముందు వుంచడంకూడా పత్రికా ధర్మమే. ఆవార్తలోని మా ప్రయత్నమూ అదే.

ఇక 7 తేది వార్తలోని ఈ క్రిందిభాగాలను మరొకసారి చదివి, మా వార్త ధోరణిని అవగాహన చేసుకొనుటకు ప్రయత్నించవలసినదిగా కోరుతున్నాము.

''...ఈ వివరాల ప్రసక్తిలేకుండా కలసిపోదామని హృదయపూర్వకంగా అనుకుంటే, వెంటనేకాకపోయినా, క్రమంగా ఆ కలయిక సాధ్యంకావచ్చు. అలాంటి హృదయాలు యిరువర్గాల నాయకులలో వున్నవా అనేది ప్రశ్న.

—కొరవ 7 వ పేజీలో

ఒంగోలు వార్తలు

ఒంగోలుతాలూకాను నెల్లూరుజిల్లాలో కలుపుతారా?

ఒంగోలు తాలూకాను నెల్లూరుజిల్లాలో కలుపుతారని; నరసారావుపేట కేంద్రంగా ఏర్పడే కొత్తజిల్లాలో నెల్లూరుజిల్లాలోని కనిగిరి, పొదిలి, దర్శి; కర్నూలుజిల్లాలోని మార్కాపురం; గుంటూరుజిల్లాలోని నరసారావుపేట, వినుకొండ తాలూకాలు కలుపుతారని ఒంగోలులో తీవ్రమైన వదంతులు వ్యాపించివున్నాయి.

ఈ వదంతులు ఒంగోలు ప్రజలను ఆశ్చర్యపరుస్తున్నాయి. కొత్తజిల్లాను ఒంగోలును కేంద్రంగాచేయాలని, నెల్లూరు–కర్నూలు–గుంటూరు జిల్లాలలోని కొన్ని తాలూకాలను అందులో కలపాలనే వాదన చాలకాలంగా వుంటున్నది. ఒంగోలు జిల్లా ఏర్పడుతుందనే ఆశాభావం ప్రజల్లో గాఢంగావుంది. ఈ విషయంలో ముఖ్యమంత్రి బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి వైఖరిపావా

—కొరవ 7 వ పేజీలో

ఆరోగ్య అనారోగ్య
పరిస్థితులలో మహిళలు
ఆరోగ్య
సౌభాగ్యములకు
ఆధారపడునది
లోధ్ర
66 సంవత్సరముల పైగా
ప్రసిద్ధినొందినది

కేసరి కుటీరం
(ప్రైవేట్) లిమిటెడ్
రాయపేట, మద్రాసు-14
ఏజెంట్లు:
సీతారామ జనరల్ స్టోర్సు (ఏజన్సీస్)
విజయవాడ - సికింద్రాబాదు - మదురై -
బరహంపురం - బెంగుళూరు

కావలి సబ్ కోర్టులో

I. P. 30 of 64. I. A. 25 of 67,

కానికొండ సుబ్బయ్య —పిటిషనరు.

గోళరాజు కొండయ్య —రెస్పాండెంటు.

ఐపి పిటిషను రెస్టరేషను చేయుటలో జరిగిన 9 రోజుల ఆలస్యమును మన్నించి రికీవుచేయమనికోరి పిటిషనరు పిటిషను పెట్టినందుకు S S పిటిషనుమీద నోటీసుకు 17-8-67 తేదికి వాయిదా వేసివున్నారు. గనుక వాయిదారోజు నీవు పై కోర్టుయెదుట హాజరై ఆక్షేపణలను తెలుపుకోవలసినది. లేనియెడల నీ పరోక్షమందు విచారించి తీర్మానించబడును.

—యం. వెంకటనారాయణయ్య, పిటిషనరు ప్లీడరు.

కడప ప్రి॥ మునసబు కోర్టులో

O. P. No. 9 of 1967.

వల్లూరు సుబ్బరావు }
వల్లూరు అచ్చమ్మ } —పిటిషనర్లు.

కడప తాలూకా, శివాలపల్లి వల్లూరు సుబ్బనరసయ్యకు రావలసిన సేవింగ్సు బ్యాంకి మొత్తము రాబట్టుకొనుటకు సదరు సుబ్బనరసయ్య కుమార్డు - భార్య అయిన పిటిషనర్లు వార్సుసర్టిఫికేటు యివ్వమని కోరుతూ పై పిటిషను దాఖలుచేసివున్నారు. యెవరికైనా ఆక్షేపణలు వున్నయెడల పై కోర్టులో 22-7-1967 తేదిన పగలు 11 గం॥కు స్వయంగాగాని, అడ్వకేటుద్వారా గాని, హాజరై తెలుపుకోవలయును. లేని యెడల పరోక్షముగా తీర్మానించబడును.

—వి. రాధాకృష్ణయ్య - అడ్వకేటు.

మార్కాపురం డి॥ము॥ కోర్టులో

O. S. No. 47 of 1967.

ఆకుల కోటమ్మవగైరా —వాదులు.

గుండెబోమ్మ వెంకటకొండయ్యవగైరా ... —ప్రతివాదులు.

2-వ ప్రతివాది ఆకుల వెంకటాద్రమయ్య, మార్కాపురం.

ఈ దావాలోని 1-వ ప్రతివాది వల్ల దావా బాకీ రాబట్టుకొనగోరి వాదులు దావాచేసి నందున నీకేమైనా ఆక్షేపణలున్న యెడల 1-8-67 తేదిన హాజరై తెలుపుకోవలెను.

—తురగా నాగభూషణరావు,
—తురగా రామచంద్రరావు,
వాదుల అడ్వకేట్లు.

పసిరికలు -
- కామెర్లు
భయపడపనిలేదు
•
డాక్టరు సి. రమయ్యంగారు,
రంగనాయకుల పేట—నెల్లూరు

రైతు లోకం

బ్యాంకుల పెట్టుబడికి వ్యవసాయరంగం అర్హమైనదికాదా?

బ్యాంకుల్ని జాతీయం చేయాలని; 'సోషల్ కంట్రోల్' చేయాలని వాద ప్రతివాదాలు వినబడుతున్నాయి. ఎక్కువ డబ్బు ఎక్కువగా బడాబడా పరిశ్రమల వారికే పోతున్నదనేవాదం వొకటివుంది. దీనికి కేవలం బ్యాంకులే కారణమా? ప్రభుత్వం అనుసరించే పరిశ్రమల లైసెన్సింగు విధానం; విదేశీ మారకద్రవ్యం మంజూర్లు, వగైరా వగైరాలు కారణాలు కావా? ఆ విధానాల జోలికిపోకుండా బ్యాంకుల్ని జాతీయంచేసి, యజమానిబోర్డు మార్చేసినంతమాత్రంచేత సరిపోతుందా? ఏదిముఖ్యం? ఏది యింకాముఖ్యం? అనే అవగాహన ముఖ్యంకాదా?

ఏదిముఖ్యం, ఏది యింకాముఖ్యం అని తేల్చిచెప్పేదెవరు? ఉదాహరణకు వ్యవసాయం. అవును, వ్యవసాయం అతి ముఖ్యమని అందరికీ తెల్సు. ఈ వ్యవసాయ రంగంలో బ్యాంకులు నిర్వహిస్తున్న పాత్ర ఏమిటి? వంటపొలాల దగ్గరకు వాణిజ్య బ్యాంకుల్ని తీసుకొచ్చే విషయం అంత సులువైందికాదు.

అయితే సులభమా? కష్టమా? అని గాకుండా ఆ అవగాహనతో, గుర్తింపుతో పనిచేయడం ముఖ్యంకాదా? దేశంలోని వాణిజ్యబ్యాంకులు అన్నీ కలిసి యిచ్చిన అడ్వాన్సులు – ఋణాల మొత్తంచూస్తే ఈ విషయం కొంత అర్థమవుతుంది. వ్యవసాయానికిగాను బ్యాంకులిచ్చిన అడ్వాన్సులు, ఋణాలు 1964 వ సంవత్సరంలో కంటే 1965, 1966 సంవత్సరాల్లో మరీ తక్కువకు పడిపోయాయి - మొత్తంగాను, శాతంగానుకూడా.

1964 మార్చి 31 తేది నాటికి దేశంలోని బ్యాంకులు వ్యవసాయం పేరుతో యిచ్చిన అడ్వాన్సులమొత్తం 0.4 శాతమైతే, 1966 మార్చి ఆఖరుకు యిది 0.2 శాతానికి దిగజారిపోయింది. అంటే వ్యవసాయ రంగంలో వాణిజ్యబ్యాంకులు ఏపాత్రనూ నిర్వహించడంలేదనే తేలుతున్నది.

ఇక అగ్రికల్చరల్ రీ ఫైనాన్సుకార్పొరేషన్ వొకటి ఏర్పడింది. కాని దాని వ్యవహారంకూడా అత్యంత నిరుత్సాహజనకంగానేవుంది. 1966 సంవత్సరాంతానికి యీ కార్పొరేషన్ 34 కోట్లరూపాయలు శాంక్షన్ చేస్తే అందులో మంజూరుచేసింది రూ. 5 కోట్లకు మించిందిలేదు. ఈ ఐదు కోట్లలో కూడా నిజమైన వ్యవసాయానికి, నిజమైన వ్యవసాయదారులకు అందివుండేది బహు తక్కువగానే కనపడుతుంది. ఇక దేశంలో వ్యవసాయంగతి పట్టించుకొనేదెవరు?

బ్యాంకులుచేసే అడ్వాన్సులకు, బ్యాంకులుపెట్టే పెట్టుబడులకు వ్యవసాయ రంగం అర్హమైనదికాదా? ఎందుకు కాదు? సెంట్రల్‌బ్యాంకు అధినేత సి. హెచ్. భాభాగారు– వ్యవసాయరంగంలో బ్యాంకులు నిర్వహించతగిన గురుతరమైన బాధ్యతలనుగూర్చి ఎంతగానో చెప్పివున్నారు, ఎన్నిపథకాల్నో వివరువు పెట్టివున్నారు. మామూలుగా సంప్రదాయకంగావచ్చే బ్యాంకుల అర్థికవిధానం, పెట్టుబడి విధానానికిమించి కొత్త పంథా త్రొక్కిందిలేదు యింతవరకూ.

చెయ్యాలనే ధోరణి వుండాలగాని, ఆ అవగాహన వుండాలగానీ– ఏమైనా చేయవచ్చు, ఎంతైనాచేయవచ్చు. సాంఘిక అవసరాలేమిటో అర్థం చేసుకున్నప్పుడు అందుకనువైన విధానాలు ప్రయత్నించవచ్చు. వ్యవసాయం, విద్య, వైద్యం,– ఇట్లా ప్రతిరంగాన్నికూడా తమ పెట్టుబడులకు అర్హంగా చేసుకోవచ్చు. అమెరికా వంటి దేశాల్లో కొన్నిబ్యాంకులు తమకు వచ్చే లాభాల్లో 1శాతం తక్కువగాకుండా తమ ప్రాంతంలో వుండే విశ్వవిద్యాలయాలకు, కాలేజీలకు విరాళాలరూపంగా అయితేనేమి ఎండౌమెంటు రూపంగా నైతేనేమి యిస్తుంటాయి. ఈ పద్ధతి మనదేశంలో చాల తక్కువ.

ఇప్పుడిప్పుడు డ్రయినేజి ప్రాజక్టుల వంటివాటికి లైఫ్‌ఇన్సూరెన్సు కార్పొరేషను వారు పెట్టుబడులు పెడుతుంటే యీ రంగాలకుమాత్రం తమ వనరులను మళ్ళించడానికి సాధ్యంకానిదేముంది? బ్యాంకుల నిర్వాహకుల్లో ఆ విప్లవాత్మకమైన ఆలోచనరావాలికాని; వాళ్ళల్లో ఆ ఆలోచన వచ్చేటట్లు ప్రభుత్వం, రిజర్వుబ్యాంకువారు దోహదం చేయాలిగాని యిది సాధ్యం కాకుండా పోయేదేముంది? సంప్రదాయ సిద్ధంగా వస్తున్న అడ్వాన్సులస్థానే, యిట్లాంటి రంగాలకుసైతం బ్యాంకులు తమ అడ్వాన్సులు మళ్ళించవచ్చు. మళ్ళించి వుభయతారకంగా మెలగనూ వచ్చు. అది జరిగేదెప్పుడు?

బ్యాంకుల సంఘాధ్యక్షులు భాకర్పే గారు యిటీవల వొక ప్రకటనచేశారు–. దేశంలోని బ్యాంకులన్నీకల్పి 10 కోట్ల మూలధనంతో అగ్రికల్చరల్ ఫైనాన్స్ కార్పొరేషను వొకదాన్ని ప్రారంభించి వ్యవసాయదారులకుకూడా తమ వనరు

—కొరవ 5 వ పేజీలో

పంచాంగం

వర్షం

జులై 21 తేదీమొదలు ఆగస్టు 6 తేదీలోగా వర్షంకురియు యోగములుకలవు.

పుష్యమికార్తె

జులై 20 తేదీపగలు గం. 3-50 లకు వృశ్చిక జలరాశిలో పుష్యమికార్తె ప్రవేశం.

గురుమౌఢ్యము

జులై 25 తేదీమొదలు ఆగస్టు 24 తేదీ వరకు పడమరదిశ గురు అస్తమయము ఇందు శుభాదులు చేయరాదు.

జులై తిధులు

22 శని	బ. పాడ్యమి	రా.	7-18	గం.వ.
23 ఆది	విదియ	రా.	7-36	,,
24 సోమ	తదియ	రా.	8-19	,,
25 మంగళ	చవితి	రా.	9-24	,,
26 బుధ	పంచమి	రా.	10-52	,,
27 గురు	షష్టి	రా.	12-33	,,
28 శుక్ర	సప్తమి	రా.	2-22	,,

—నిమ్మగడ్డ వెంకటేశ్వరశాస్త్రి.

శివారెడ్డి పంటినొప్పి

పన్ను బుర్ర నన్ను ప్రాణాలుతీస్తుంది
అరవరానిబాధ, అదోకలెక్క
గాదు యవ్వనంలో, ఏదైన యింతైన
వయసుకొచ్చినాక పల్లుబరువు.

కండలుడిగిపోయె, ఎండాయె దేహమ్ము
ఏనుగంతబోణ్ణి పీనుగైన,
దినదినానికేను దిగజారిపోతుండ
నిరసమ్ము తిండి నిద్రలేదు!

ప్రాణమెగిసిపోద్ది పన్నుదగిలిందంటె
అడుగుకింద బెడితె అమితపోటు
రెప్పు శేనలేదు, రెండువారాలైంది
కడివి నెల్లురొద్ది కాపిరాగి!

కాన వుప్పుబెట్టి, కర్పూరమద్దాను,
పుక్కిలించ పుడిశె పొట్టిషియము,
వసుగ చెవిలొవేశ, ప్రతిమందువాడాను
పూర్వజన్మకర్మ పొయ్యెతట్ల!

మునుపు యీ దినాల్లొ ననుబట్టిబాధిస్తె
మొండికేస్తె యిన్నె మూలదోస్తె
పీల్చి పిప్పిజేస్తె పీకిపారేశాను
పట్టకార్తొ ముందుపళ్లురెండు.

మాతండ్రి బొమ్మైనాటికి
భౌతికకాయమ్ముపిడి ప్రాయము దెబ్బై,
ఘైతేమి వజ్రకాయుడు
అతని పుత్రునకు నాకు అదిరానేలా!

సారముడిగినాక, నూరేళ్లునిండాక
పూడిపోతె పళ్ల వున్నమటుకు
వచ్చె దిక్కులేదు, వచ్చెె యీలోపల్నె
కదిలిపోతె పళ్ల ఖాళియైతె!

చెవ్వులోనిరాయి, చెదిలోనిజోరిగ,
యింటిలోనిపోరు యింతగానొ
గొప్పజేసి వ్రాసి తప్పించెవేమన్న
పంటినొప్పి అయ్యుకంటబడ్ల!

నాతోపాటువాళ్ల నాకంటె తలకాయ
నెరసినోళ్లు యిరుగుపొరుగువాళ్లు
పన్నుబుచ్చినట్టి పాపానబోలేదు
యింతవఱకు, వాళ్లవంటురాల!

పీడబోయె పన్నుపెకిలించిమంటారు
కొంతమంది వ్రంద్రు కొఱవనరప,
అయితెబోసినోరు అయ్యమ్మయీయమ్మ
నన్ను సిగ్గుదీదుర నవ్వుకోర!

కళ్లుబోతె దానివల్లచెడ్డేముంది?
చెయ్యికాలుబోతె సేగిలేదు,
పున్నపళ్లుకాస్త పూడబెరికేకాక
కొరలాడినాక ద్రోసులైపు!

తేలుబాధనాకుతెలును, పార్శ్వపునొప్పి
కడుపునొప్పి క్రొత్తగాదునాకు
అనుభవించినాను, ఆ బాధలబివేరు
పన్నుబాధవేరు అన్నలార!

పోయెయిుణముదీరి పొట్టేలుమాంసమ్ము,
ఆ బిరానికింక ఆశలేదు,
కాయగసుకుమెక్కి కాలాన్ని పీలాగొ
నెట్టగలను తనువునిలుపగలను!

విఱ్ఱవీగుతాము వీరావేశంతోటి,
భుజముదట్టుతాము బుద్ధిమాలి,
పిందొదైవమాయ ముందురాబొయ్యేది
పిమయింది ఎవనికెఱుకపడదు!

—

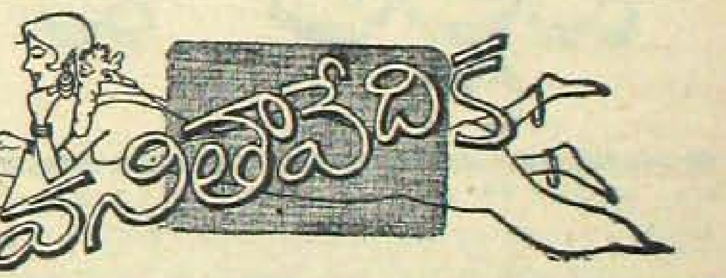

పుట్టిల్లు–
చుల్కనగాచూచే మగవారి మనస్తత్వాలలో మార్పురావాలి!

శ్రీమతి రేబాల దమయంతీదేవి

వివాహమై, పిల్లలుపుట్టి, సంసారం పెద్దదై దాంపత్య జీవితంలో సుదూరం సాగిపోయిన తర్వాతకూడా స్త్రీకి పుట్టింటినిగూర్చినతలంపు (ఆశ) తీయగా మధురోదాత్తమైన అనుభూతిగా మిగులుతుంది. ఇది స్త్రీ సహజమైన లక్షణం. అందుకే పెద్దలు ఆడపిల్లకు పుట్టింటాశ అని, ''ఆడపిల్లకన్న తర్వాత ఏ అచ్చటా, ముచ్చటాతీరినా పెండ్ల్యెంతవరకే'' కదా అని అంటుంటారు. గొప్పవారైనా బీదవారైనా తల్లిగారింటికి అనగానే మహదానందాన్నను భవిస్తుంది మగువ.

ఈలాంటి ఆనందానుభూతిని, పుట్టింటి అభిమానాన్ని కొందరు పురుషులు ఇష్టపడరు. హేళనలతో, వారిలోపాలను ఎత్తిచూపుతూ చులకన చేస్తుంటారు. భార్య పుట్టింటినిగూర్చి మాట్లాడితేనరి అకారణంగానైనా అపహాస్యం చేయకుండా వదలరు. భార్య తరపువారిని నిందించడం ద్వారా వారొక విధమైన ఆనందాన్ని పొందినా ఆ స్త్రీ మానసికంగా ఎంతవ్యధ చెందుతుందో ఆలోచించరు. చాలాసొప్పగా మనంగా ఫీలవుతారు కాని ఆ స్త్రీపైకి ఏమీ అనలేకపోయినా ఎంతగా కృంగిపోతుందో, ఎంతగా తన భర్తపై అసహనం పెంచుకుంటుందో వూహించరు. అమ్మగారింటిలో ఏదైనా శుభం కానీండి, అశుభం కానీండి– జరిగినప్పుడువెళ్ళాల్సినదేకదా? భార్యనైనా పంపాలికదా? ఎన్ని పిలుపులు పోయినా, ఎన్ని జాబులువ్రాసినా కొందరు పురుషులకు చీమకుట్టినట్లయినా వుండదు. ఆ విషయమే ఎత్తిమాట్లాడరు. ఉండబట్టలేక ఆ స్త్రీ అడిగినా లెక్కచెయ్యకుండా 'ఇప్పుడు నువ్వెళ్లకపోతేఏం? జరగదా ఆ మహాకార్యం?' అని తిరస్కరిస్తూంటారు. పోనీ ఆ పురుషులు ఏమీ తెలియనివారా అంటే అన్ని విషయాలూ తెలిసి ఒకరికి తీర్పు చెప్పగల లోకజ్ఞులు. కాని తమ స్వంత

—కొరవ 5 వ పేజీలో

కబురగాలు

లోకలిస్ట్

★ నెల్లూరు కాలేజీల బి. కాం. వేలంవెర్రి ★★ డాక్టరుకోర్సులకు విరాళాలరూపేణా జిల్లానుండి 2 లక్షలు పోయింది! ★★★ వి. ఆర్. హైస్కూలు టీచర్ల గోడు ★★★★ నెల్లూరులో శ్రీ ఆరుద్ర

ఏమిటో- మన కాలేజీలు, మన చదువు సంస్థలు చూస్తుంటే బాధకల్గుతున్నది. ఏదొచ్చినా మన నెల్లూరువారికి 'అతి'గానే వుంటున్నది. ఇప్పుడు ఆ సరికొత్త 'అతి' బి. కామ్ కోర్సు. నెల్లూరు కాలేజీలకు బి. కామ్. వేలంవెర్రి పట్టుకున్నదిప్పుడు. వరసబెట్టి అన్ని కాలేజీలు యిప్పుడు బి. కామ్‌ను ప్రవేశపెట్టాయి. ఇన్నాళ్లదాకా నెల్లూరుజిల్లాకు సంబంధించి వొక్క కావలి కాలేజి జవ్వార్ భారతిలోనే బి. కామ్ కోర్సు వుంటూవచ్చింది. అట్లాంటిది యిప్పుడు నెల్లూరుకాలేజి బి. కామ్ కోర్సును ప్రవేశ పెట్టింది. గూడూరు కాలేజి, కడకు వింజమూరు కాలేజికూడా బి. కామ్ కోర్సును యీ సంవత్సరమే ప్రారంభిస్తున్నాయి.

ఉన్న క్లాసులకే, వున్న విద్యార్థులకే సరియైన వసతులు, గదులు గత్రాలేకుండా తంటాలువడ్తుంటే, కొత్త కోర్సులు ప్రవేశ పెట్టామని శ్రమించవేయడానికి బి. కామ్‌ను కట్టమూనుకొని ప్రారంభించేస్తున్నారువీరు. ఒక్కొక్కకాలేజి వొక్కొక్క కొత్తకోర్సును ప్రారంభించచేస్తే బాగుండదా? అన్నీ వొకదానికే ఎగబడ్డందేనికి? యూనివర్సిటీ వారు కూడా అడిగిన తడువునే అన్నిటికీ కట్టమూసుకొని వసతులున్నా లేకనోయినా వొప్పుకోవడం దేనికి?

ఇంజనీర్లు చాలమంది రిట్రెంచి చేయబడడంతో ఇంజనీరింగ్‌కోర్సుమీద యీ సంవత్సరం వ్యామోహం కాస్తయినా తగ్గి నట్లున్నది. ఆ తగ్గడం డాక్టర్ కోర్సుకు వర్తించినట్లులేదు. డాక్టర్‌కోర్సులో సీట్ల కోసం నెల్లూరువారు ఎక్కడి కెక్కడికో దోట్లు వేస్తున్నారు. హైదరాబాదులో మాత్రం యీ సంవత్సరం డాక్టరు పట్టా పుచ్చుకొన్నవారు వందలమంది వుద్యోగాలు లేక లాటరీగొడ్తున్నారు.

దావణగిరి, బెల్గాం, మణిపాల్ వగైరా వగైరా మెడికల్ కాలేజీలకు ఎగబడుతున్నారు నెల్లూరు విద్యార్థులు. 5 వేలు, ఇంకా మాట్లాడితే 20 వేలుకూడా డిపాజిట్ చేసి డొనేషన్లు కడ్తున్నారు. ఒక్క నెల్లూరు జిల్లానుంచే మెడికల్‌సీట్లకోసం యీ సంవత్సరం డొనేషన్ల రూపంలో షుమారు 2 లక్షల రూపాయలు చెల్లించివుంటారని వొక అంచనా! సీటిచ్చి వేలువేలు డొనేషన్లు పుచ్చుకోవడం యీ దేశంలోనేనేమో! నెల్లూరు జిల్లా రెడ్లు సంపన్నులే గాబట్టి యింతింతేసి డొనేషన్లు చెల్లిస్తున్నారు. ఇక సామాన్యుడికి వున్నతవిద్య అనేది గగనమైపోతున్నదా?

వి. ఆర్. హైస్కూలుకు సంబంధించి వొక విషయం నా చెవినబడ్డది. ఇంత ఘోరమా? ఇటీవల కొన్ని నెలలుగా అక్కడి వుపాధ్యాయులకు జీతాలు ముట్టడంలేదట! జూన్‌జీతాలు యీ 15 తేదిదాకా ముట్టలేదట. ఏప్రెల్, మేనెల జీతాలు దఫాలవారీగా, మూడు ఇన్‌స్టాల్‌మెంట్సుగా యివ్వడం జరిగింది. ఒకసారి యాభై, ఇంకోసారి ఏభై, మరోసారి మిగతా బ్యాలెన్సు- యీ రీతిగా అక్కడి అయ్యవార్లకు జీతాలు బట్వాడా చేయడం జరిగిందట! అడిగే దెవరు? ప్రయివేటు విద్యాసంస్థల పరిస్థితి యింత ఘోరంగా తయారుకావడం ఆశ్చర్యకరం, విచారకరం. నూటికి నూరుశాతం జీతాలు ప్రభుత్వమే యిస్తున్నా కూడా యింకా యీ రకంగా జరగడం శోచనీయం కాదా?

ఈసంవత్సరం మన షుసరవహించిన వెంకటేశ్వర విశ్వవిద్యాలయంలో డిగ్రీ తరగతి పరీక్షల్లో వొక విడ్డూరం జరిగింది. ఒకే వరసనెంబర్లు రెండుమూడు కాలేజీలకు కేటాయించడం జరిగిందట. నెల్లూరు స్త్రీలకాలేజి, తిరుపతి ఎస్. వి. కాలేజి, కర్నూలు స్త్రీలకాలేజీలకు కలిపి వొకేవరస నెంబర్లు కేటాయించడం జరిగిందట. అందువల్లనే మొన్న పత్రికల్లో డిగ్రీపరీక్షాఫలితాలు ప్రకటించేటప్పుడు నెంబర్లతోబాటు ఆమూడు కాలేజీలపేర్లు కూడా యివ్వాల్సివచ్చింది. ఇంత అబందరగా అగమ్యంగా నెంబర్లు కేటాయించడం అనేది యేయూనివర్సిటీ పరీక్షల్లోను జరిగివుండదు.

వి. ఆర్. కాలేజిలో పాపం వొక విద్యార్థిని ప్రాక్టికల్ పరీక్షకు వెళ్ళితే 'యాబ్సెంట్' వేసి ఆమె ఫెయిలైనట్లు ప్రకటించడం జరిగిందట. ఆమెతండ్రి పాపం లబోదిబోమని విశ్వవిద్యాలయ పరీక్షాధికారులవద్దకెళ్లి మొత్తుకుంటే అప్పుడు బయటపడ్డది ఆమె పక్కనంబరు కలిగిన వ్యక్తికి వేయవల్సిన 'యాబ్సెంట్ మార్కు' ఆమెకు పడ్డదట! ఆమె ప్రాక్టికల్ రికార్డు పుస్తకంమీద పరీక్షాధికారుల సంతకాలున్నాయి. అపక్కనంబరువ్యక్తి అన్నిటికీ హాజరుగాకపోయినా యీవొక్క దానికిమాత్రం హాజరైనట్లు గుర్తున్నది. ఈ ఘోరమైన పొరబాటువల్ల ఆ అమ్మాయి ఫెయిలైనట్లు ప్రకటింపబడింది. ఇంతకూ ఆమెను పాస్‌చేస్తారో లేదో తెలియదు.

పరీక్షాఫలితాలుచూసి వొకరిద్దరు ఆశ్చర్యాన్ని ప్రకటించుకోవల్సివచ్చింది - అరే, కేవలం వొక్కప్రశ్నకుమాత్రం జవాబు వ్రాస్తే తామెట్లా పాసుకాగలిగాం?-అని. 'పావన్' నాటకం జ్ఞాపకానికొస్తున్నది! ఇంత అబందరగా పరీక్షలు నిర్వహించడం యీయూనివర్సిటీలోతప్ప మరొకచోట జరిగివుండదేమో! యూనివర్సిటీ స్థాయిలోకూడా యింత నిర్లక్ష్యమా?

ఆధునిక తెలుగుకవి చంద్రుడు ఆరుద్రగారు మొన్న నెల్లూరువచ్చిపోయారు మళ్లీ. ఎందుకు? ఇద్దరిక్కనసినిమా వ్యవహారంగాకాదు. ఆమధ్య ఇద్దరిక్కన సినేరియా సంబంధంగా రెండుమూడు సార్లు నెల్లూరు వచ్చిపోయారు. ఇద్దరిక్కన సినిమా ఆదిలోనే ఆగిపోయిందట. మరెందుకు? సినిమా కవిత్వంతోబాటు, ఆరుద్ర యిప్పుడు సాహిత్యపరిశోధనలో పడివున్న సంగతి విదితమేననుకొంటాను. 15 సంపుటాల్లో సామాన్యుడికి అందుబాటులో వుండేటట్లు సులభశైలిలో ఆంధ్రసారస్వత చరిత్రను రచిస్తున్నారు. ఇప్పటికి 12 సంపుటాలు కాటోలు వెలువడ్డాయి. మిగతా మూడు సంపుటాలుకూడా ముగించబోతూ ప్రథమాంధ్ర పత్రికలు- సాహిత్యచరిత్ర- అనేవిషయమైతానువ్రాసేబృహద్వ్యాసానికి సంబంధించిన సమాచారాన్ని సేకరించేదానికి నెల్లూరువచ్చారు.

ప్రొగ్రెసివ్‌యూనియన్ లైబ్రరీలో రెండురోజులపాటు కూర్చొని తనకు కావాల్సిన సమాచారాన్ని కొంత సేకరించుకొని వెళ్లారు. కొన్ని పాత పత్రికలు-మరింకే లైబ్రరీలో దొరకని పాత పత్రికలు- యిక్కడ యీ లైబ్రరీలోచూసి నోట్సు తీసుకుని వెళ్లారు. ఇట్లాంటి పెద్దల పరిశోధనా కృషికి యీ పురాతన లైబ్రరీ కొంతకు కొంత తోడ్పడుతున్నదంటే - దీనికొక గౌరవం, నెల్లూరుకు వొక గౌరవం. కాలేజీలు, విద్యాసంస్థల లైబ్రరీలు చేయలేని పనిని యీ పాతలైబ్రరీ చేయకల్గిందంటే మరింత ఆశ్చర్యకరం. నాలుగేళ్లక్రితం నేను నెల్లూరు పత్రికలగూర్చి వ్రాసిన కొన్‌టిన్నావ్యాసంకూడా ఆయన పరిశోధనకు కొన్ని క్లూస్ యిచ్చిందని తెల్సుకొన్నప్పుడు నేను కొంచెం సంబరం పడకుండా వుండలేకపోయాను.

రెండేళ్లక్రితం, వీరేశలింగంగారి జీవితంపై పరిశోధన చేస్తుండిన లియొనార్డ్ అనే అమెరికన్ యువకుడుకూడా యీ గ్రంథాలయంలోని పాతపత్రికలు కొన్నిటిని 'ఫోటోస్టెట్' కాపీలుతీసుకొని పోయాడు. ఇట్లా ఎందరి పరిశోధనా కృషికో వుపయోగపడ్తున్న యీ లైబ్రరీ యిప్పుడు దిక్కులేక పడివున్నది. మొన్నీమధ్య మరుపూరు కోదండరామరెడ్డి తన కున్న పుస్తకసంచయాన్నంతా యీ గ్రంథాలయానికి విరాళంగా యిచ్చేస్తే అవి సరిగా పెట్టుకొనేదానికికూడా యిక్కడ వసతి చాలడంలేదు. పుస్తకాలన్నీ వున్న బీరువాల్లోనే కుక్కిపడేయవల్సి వస్తున్నది.

ఇట్లావుంటే ఆర్. ఎల్. రెడ్డిగారు యీ టౌన్‌హాలు లైబ్రరీని అష్ట దిగ్బంధనంచేసి పారేశారు. టౌన్‌హాలు ముఖద్వారంగుండా యీ లైబ్రరీ-రీడింగురూముకు యికమీదట వచ్చే వీలు లేకుండాచేశారు. రీడింగురూము ముందుగా వొకచిన్నదారిపెట్టి అవక్కా యీ పక్కా గోడకట్టిమూసేసి అష్టదిగ్బంధనం చేశారు. లైబ్రరీముందు సైకిల్ పెట్టుకొనే దానికికూడా వీల్లేకుండాచేశారు. ఇదీ పరిస్థితి.

———

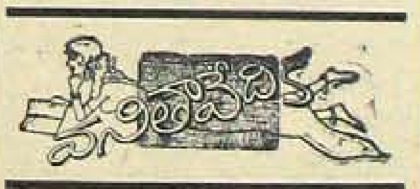

(4 వ పేజీ కొరవ)

విషయంలో, తనసునమ్మి జీవితభాగస్వామినిగావచ్చిన భార్య విషయంలో తన ప్రవర్తన మారదు! సైకాలజీనిగూర్చి గంటలకు గంటలు మాట్లాడగలరు. భార్య మనస్సుమాత్రం అర్థంచేసుకోరు.

సామాన్యంగా మన సాంఘిక వ్యవస్థలో వివాహం మొదలైన శుభకార్యాల సందర్భంలోనో,పండుగలలోనో, ఏ పెట్టుపోతలదగ్గర్నో తమకు, తమ హోదాకు తగినట్లు మర్యాదలు జరగలేదనో అత్తగారింటివట్ల కినుకవహించడం మన ఆంధ్రదేశపు అల్లుండ్రలో చాలమందికి ఒక ప్రత్యేకతున్నది.కాలంగడచినా వీరు మామగార్లయినా అత్తగారింటివారిపైని కోపం మాత్రం తగ్గదు. ఇక ఆ అత్తమీదికోపం పత్తిమీద (భార్యమీద) చూపిస్తారు. ప్రత్యక్షంగానో పరోక్షంగానో భార్యను సూటిపోటి మాటలతో, హేళనలతో, అవహాస్యాలుపట్టిస్తూంటారు సమయందొరికినప్పుడల్లా. మరీ కొందరు అంతటితోకూడా పెడుతుంటారు- పుట్టింటివారికి ఉత్తరాలు వ్రాయరాదు, వారువ్రాసినా తను చదవందే ఆమె చదువరాదు, వారిగూర్చి తనదగ్గర ఎత్తరాదు- అంటూను. పాపం వాళ్ల తల్లిదండ్రులు, తోడబుట్టినవారూ యీవిడ ఏమయిందో, ఎలావుందో పాపం అని విచారపడుతుంటారు. కన్నతల్లి కుమిలిపోతుంది బిడ్డను తలచుకొని. మళ్ళీ యీలాంటి పురుషులు కొందరు తమ కాలేజి రోజుల్లో వరకట్న నిషేధం, స్త్రీ స్వాతంత్ర్యంమీద అల్లగుడ్డి వాదించిన పెద్దలు. గొప్ప అభ్యుదయవాదులుగా చెలామణైన వారే. ఆ ఆదర్శాలన్నీబయట వారికే,అంటే కాలేజీవదలి బయటకువచ్చేటప్పుడే మళ్ళీ కొత్తగా కాలేజీలో చేరేవారికోసం అన్నట్లు కాలేజీగేట్లదగ్గరే వదలివస్తూంటారు ఇలాంటి మహానుభావులు.

నవమాసాలుమోసి కని పెంచిన తల్లి; పెళ్ళయ్యేంతవరకూ తనకోసం ఎన్ని వ్యధలకో, వ్యయప్రయాసలకోర్చి, ఎంతో ప్రేమాభిమానాలతో పెంచి బిడ్డ సుఖపడాలనే ఆశతో కాళ్లరిగేలా పెండ్లికుమారుని కొరకు గాలించి వారి హిరణ్యాక్ష వరాలన్నిటికీ తాహతుకుమించి పన్నుకొని పెండ్లిచేసి సంఘంలో ఒక గృహిణిగా స్థానాన్ని కల్పించిన తండ్రన్నా; ఒకే గర్భంనుంచి ఒకే రక్తమాంసాలు పంచుకొని పుట్టిన తోబుట్టువులన్నా ఆత్మీయత, ఆప్యాయతవుండటం తప్పా? అది మానవ ధర్మంకాదా? ఎన్నిభోగభాగ్యాల మధ్య వున్నా "మీవాళ్లు" అనగానేస్త్రీకి పుట్టింటివాళ్లే జ్ఞాపకంవస్తారు. అన్ని విషయాలలోనూ భార్యను ప్రేమగాచూస్తూ ఆమె పుట్టింటివారి విషయంలోమాత్రం తేలికగా హీనంగా మాట్లాడటం విజ్ఞత తెలిసిన పురుషుడు చేయతగనిపని.

కేవలం మగవారుమాత్రం ఇలావుంటారనికాదు చెప్పడం. కొందరుస్త్రీలు హద్దుమీరి పుట్టింటివారిమీద అభిమానం, అపేక్షలతో తమన్వంత కాపురంలోనివన్నీ చేతికిదొరికినంతవరకూ అమ్మగారింటికి చేరవేసేవారుంటారు. తమ సంసారాన్ని గుల్లచేసుకొంటారు. తల్లిగారింటిని పెద్దదిచేయబోయి తనయింటికే మోసంతెచ్చుకొనేస్త్రీలు లేకపోలేదు అటువంటివారిని కట్టుబాట్లలో పెట్టాల్సినదే. ఎవరూ కాదనరు. కాని అలాకాకుండా ఉత్తపుణ్యానికి భార్యల మనస్సు నొప్పిస్తూ ఆమె పుట్టింటివారినిగూర్చి వేళాకోళం చెయ్యడమంటే కొందరికోసరదా. నలుగురిలోనూ, అత్త, ఆడబిడ్డ, తోడికోడళ్ళముందూ తనవాళ్ళనుగురించి న్యూనతగా, హీనంగా, చులకనగా మాట్లాడితే ఏస్త్రీహృదయం సహిస్తుంది? స్త్రీ ఈ విషయాలను అంత తేలికగా తీసుకోగలుగుతుందా? ప్రతి చిన్న విషయానికీ అతి సున్నితంగా ఆలోచించి బాధపడి ఎంతో వ్యథపడే స్త్రీలు చాలామందివుంటారు. ఇటు భర్తకు ఎదురుచెప్పలేక సాటివారిలో అవమానం భరించలేక తమకండ్లలోని కన్నీరు హృదయానికి దించుకుంటూ మౌనంగా సహించినా మానసికంగా ఎంతగానో వ్యథ చెందుతుంది. కొందరు భరించలేనివారు వాదనలతో, పోట్లాటలతో ఇంటినినరకం చేసుకుంటారు. పరస్పర అన్యోన్యత, అనురాగాలమధ్య ముండ్లవంటి ఇలాంటి చిన్నచిన్న విషయాలే ఎన్నటికీ మానని గాయాలుగా మనస్సులో నిల్చిపోతవి. ఈసంగతి గ్రహించలేక అర్థాంగుల మనస్సులను మాటిమాటికి అశాంతికో నింపుతూ అర్థంలేని సంతృప్తిని ఆనందాన్ని అనుభవించే మగవారి మనస్తత్వాలలో మార్పువస్తుందా? ఈ మార్పువస్తే జీవితం పూలబాటౌతుంది.

———

రైతులోకం

(4 వ పేజీ కొరవ)

లను వహించే పథకం వొకటి ప్రారంభించబోతున్నామన్నారు. 10 కోట్ల మూలధనమనేది -దేశ వ్యవసాయావసరాలతో పోల్చిచూస్తే బహుస్వల్పమేకావచ్చు కాని ఆ ఆలోచన కొంతవరకు ప్రశంసనీయమైనదే. ఆ మార్గంలో మరింత గట్టి ప్రాతిపదికమీద కృషి జరగవల్సివుంది. అట్లా జరుగుతుందనే ఆశిద్దాం.

—— మా. వ్య. వి.

మంచి వ్యాపార కేంద్రములోవున్న

రెండు భవనాలు విక్రయించ బడును

నెల్లూరు స్టోన్‌హవుస్‌పేట బస్టాండువద్ద రైల్వేస్టేషన్ స్టోన్‌హవుస్‌పేట ట్రంకురోడ్డు తదితర వ్యాపారకేంద్రములన్నిటికి కూడలిలో ప్రస్తుతం జయరాం కాఫీ భోజన హోటల్, జయాలక్ష్మీలుగావున్న, మంచి లాభసాటైన రెండు భవనాలు మొత్తముగాగాని, లేక వేరువేరుగాగాని విక్రయించబడును.

వివరాలకు: క్రింది అడ్రసులో విచారించవలెను.

గంగా రమణయ్య

6/217 జీనగంటివీధి,

స్టోన్‌హవుస్‌పేట — నెల్లూరు-2

కోడె పోయింది

నాకు చెందిన ముచ్చకోడె పదిహేను రోజులనాడు తప్పిపోయింది. 2 అంగుళాల కొమ్ములు, కొనకొమ్ములు విరిగివుంటాయి, కాలుపట్టలేదు, పిర్రన వెటిరినరివారిముద్ర వుంటుంది. పోచిడితెల్పినవారికి రు. 25/- బహుమతి యివ్వగలను.

విరుదపోలు కోటిరెడ్డి.

కనుపర్తిపాడు (నెల్లూరుతాలూకా)

హుజూర్నగరు మునిసిఫ్ మేజస్ట్రేటు కోర్టులో

E. P. 11 of 67. O S. 13 of 63

on the file of the M. M. Court, Huzurnagar.

అట్లూరి గోపయ్య — డి. హో - (వాది.)

ఎర్ర రోశయ్య — జె. డెట్టర్ - (ప్రతివాది.)

పై ఇ. పి. లో ప్రతివాది బాబాకు షెడ్యూలు దాఖలాఆస్థి డిక్రీపైకం మరియు ఖర్చులక్రింద 31-8-1967 తేదిన పగలు 11 గంటల నుండి పై కోర్టువారి యెదుట యాలము వేయబడును.

షెడ్యూలు:-

నల్లగొండ జిల్లా, హుజూర్నగరు తా॥ మునగాలపరగణా, జగ్గయ్యపేట సబ్ రిజిస్ట్రారు ఇలాకా, శివపురంగ్రామశివారు, లక్ష్మీపురం గ్రామములో వుండబడిన మెరక సర్వే నెం. 256/1 రు, య 6-20 సెంట్లు మింజుమలే య 2-00 సెంట్లు దీనికి హద్దులు:-

[తూ] కమ్మల గోపయ్యభూమి.

[ద] అట్లూరి చినవీరయ్యభూమి.

[ప] నీలకంఠం శాయిలు భూమి.

[ఉ] ఇదే సర్వేనెంబరులో మిగతాభూమి.

— కె. వి. రామారావు.

డిక్రీహోల్డరు అడ్వకేటు.

కావలి డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. No 22 of 1967.

తల్లపనేని బ్రహ్మయ్య — వాది.

షేక్ హుసేన్‌సాహెబు s/o రసూల్‌సాహెబు - సాకీన్ - వింజమూరు గ్రామం, వుదయగిరి తా॥ అనేవారికి — ప్రతివాది.

వాదికి నీవల్ల రావలసిన ప్రోనోటుబాకీకి నీపై దావా చేసినందుకు నీకు నోటీసుకు గాను 23-8-1967 తేదికి వాయిదా వేయబడినది. గాన సదరు తేదిన పై కోర్టుకు నీవు హాజరై నీకుగల ఆక్షేపణలను పై కోర్టులో తెలుపుకొననిచో నీ పరోక్షమున తీర్మానించబడును.

—తోట రామమూర్తి—అడ్వకేటు.

జమీన్‌రైతు

సంవత్సరం చందా	రు. 12-00
6 మాసములకు	,, 7-00

అంతకు తక్కువకాలమునకు పంపబడదు.

ఆంధ్ర విశారద పరీక్షా కేంద్రము - నెల్లూరు

ఆంధ్ర సారస్వత పరిషత్‌వారు నిర్వహించు విశారద పరీక్షలు నెల్లూరునందు అక్టోబరు నెలయందు జరుగగలవు. 31-7-67 తేదినాటికి పరీక్షా శుల్కము పూర్తి చేరవలెను. అపైన రూ. 1/- అదనపు శుల్కముతో 15 రోజులవరకు స్వీకరింపబడును. ప్రత్యుత్తరములకు 15 పై. స్టాంపులు పంపవలెను.

ఇట్లు - కేంద్ర వ్యవస్థాపకులు:-

నాదెళ్ళ స్వామిశాస్త్రి,

బాలాజీ నగర్ — నెల్లూరు-2.

తాటిచెట్లు అమ్మకం

★ ★ ★

నా వద్ద తాటిమానులు చిన్నవి–పెద్దవి అమ్మకమునకు వున్నవి. కావలసినవారు ఈ క్రిందివారిని సంప్రదించవచ్చును.

కొండూరు కృష్ణారెడ్డి,

ముదివర్తిపాళెం.

(నెల్లూరు తాలూకా.)

బఱ్ఱె కనుపించుటలేదు

పాడిబఱ్ఱె, బంగకొమ్ములు, కొల్లిబఱ్ఱెవలె నలుపు, తోకకొనన తెలుపు 14-7-67 తేది శుక్రవారంనాడు శ్రీ కస్తూరిదేవి కాంపౌండులో మేయుచు తప్పించుకొనిపోయినది. పోలిక తెలిపినవారికి బహుమతి యివ్వబడును.

ఆనం పద్మనాభ రెడ్డి,

పొగతోట — నెల్లూరు

నెల్లూరు డి॥ము॥ కోర్టులో

E. P. No. 300 of 1966.

G. O. S. No. 50 of 1958.

శ్రీ మూలస్థానేశ్వరస్వామి దేవస్థానము, నర్వేపల్లి .... —వాది.

బిరదవోలు రామకృష్ణారెడ్డి —ప్రతివాది.

యీ క్రింద వివరించిన షెడ్యూలు దాఖలా ఆస్తిని 24-7-1967 తేదిన పై కోర్టువారి యెదుట యేలము వేయబడును. గనుక యావన్మందికి తెలువడమైనది.

షెడ్యూలు:-

నెల్లూరు రి. డి. ఇలాకా, ముత్తుకూరు సబ్ రి. లో చేరిన నర్వేపల్లి బిట్టు III యినకపాళెం గ్రామములో ప్రతివాదికి హక్కు అనుభవము గల కోరు మాగాణి.

పట్టా నెం.	సర్వే నెం.	విస్తీర్ణము	హెక్టార్
443	921/3	4—40 సెంట్లలో 1—40	0.567
,,	942/10	1—88 సెంట్లలో 0—60	0.248
	—కుల్లు:-	యె 2—00	0.810

షుమారు క్రయం:-

డిక్రీహోల్డరు కిమ్మతు రూ. 1000/-

అదినా కిమ్మతు రూ. 8000/-

— కె. వి. సుబ్బారావు,

వాది అడ్వకేటు.

పసిరికలు - కామెర్లు

భయపడపనిలేదు

డాక్టరు సి. రామయ్యంగారు,

రంగనాయకులపేట—నెల్లూరు

నెల్లూరుజిల్లాలో టెలిఫోన్లు

21 లక్షల జనాభాకు 1205 టెలిఫోన్లు!

గూడూరుకే ముందు ఆటోమెటిక్ ఎక్ఛేంజి–ఆత్మకూరుకు త్వరలోమోక్షం

"ఫోను చేసినా, పోయి చెప్పినా తలచినదేదో తెలుపుటకేగదా!"

అన్నారొక ఆధునిక కవిగారు.

ఇంటిలో ఫోను పెట్టుకొని తలచినదేదో చెప్పగొనే దశకు మనదేశ జనాభా ఇంకా చేరుకోలేదు. పోయిచెప్పటనే దశలోనే వున్నాం మనమింకా. ఈ దేశంలో నిముప్పాతిక ముప్పీనం జనాభా సరిగా అన్నానికికూడా లేనిదశలో వున్నంతకాలం ఫోన్లు పెట్టుకోవడం అనేది సాధ్యమయ్యేవనేనా?

నెల్లూరు జిల్లాలో వున్న దాదాపు వెయ్యిన్ని నాలుగువందల గ్రామాదులకుగాను కేవలం 20 చోట్లమాత్రం టెలిఫోన్ ఎక్ఛేంజిలు పనిచేస్తున్నాయి. ఈ 20 టెలిఫోను ఎక్ఛేంజిలకుగాను 1205 టెలిఫోన్ కనెక్షన్లు మాత్రమే వుంటున్నాయి. మరో 104 ఎక్స్టెన్షన్ కనెక్షన్లకూడా వున్నాయనుకోండి. నెల్లూరుజిల్లా

బం. గో. రె.

మొత్తం 21 లక్షలమంది జనాభాకు 1205 ఫోన్లున్నాయన్నమాట.

టెలిఫోను సౌకర్యాల విషయంలో జిల్లా ఎంత వెనుకబడివున్నదో ఈ అంకెలే తెలుపుతున్నాయి. టెలిఫోను అనేది ఆయా ప్రాంతాలవ్యాపార – వాణిజ్య– నాగరికత స్థాయిలకు చిహ్నమనుకొంటే నెల్లూరుజిల్లా ఎంతవెనుకబడి వున్నదో ప్రత్యేకించి చెప్ప నక్కరలేదు.

తాలూకాలవారీగా తీసుకున్నా యిటు ప్రక్క రాపూరుతాలూకా కేంద్రంలోను; అటుప్రక్క దర్శి, కనిగిరి; మధ్యలో ఆత్మకూరు, ఉదయగిరి తాలూకా కేంద్రాలలో ఫోను సౌకర్యమనేదే ఏర్పడలేదు. అంటే జిల్లాలో 13 తాలూకా కేంద్రాలుంటే అందులో యింకా 5 తాలూకా కేంద్రాలకు టెలిఫోను సౌకర్యాలు సమకూరలేదన్నమాట. ఇందుకుగాను యీ సంవత్సరానికి, బహుశా వచ్చేనెల లోగానే ఆత్మకూరులోమాత్రం టెలిఫోను ఎక్ఛేంజి యేర్పడబోతున్నది. మిగతా నాలుగు తాలూకా కేంద్రాలకు టెలిఫోను ఎక్ఛేంజి సౌకర్యం ఏర్పడాలంటే మరికొంత కాలం పట్టుందనుకొంటాను.

ఇక తాలూకా గ్రామాదులు తీసుకుంటే కోవూరు తాలూకాలో నాలుగుచోట్ల టెలిఫోను ఎక్ఛేంజిలున్నాయి. నెల్లూరు తాలూకాలో మూడుచోట్ల, గూడూరు తాలూకాలో మూడుచోట్ల; మైకాప్రాంతంగాబట్టి తలుపూరు–సైదాపురంలోను ఫోను సౌకర్యం యేర్పడివుంది.

ఎక్ఛేంజిల వారీగా ఫోను కనెక్షన్ల వివరం ఈ క్రిందివిధంగా వుంది:

ఎక్ఛేంజి	ఫోను కనెక్షన్లు		ఎక్స్టెన్షన్లు
నెల్లూరు (మాన్యువల్)	637	+	73
గూడూరు (మాన్యువల్)	180	+	20
ఆటోమేటిక్ :—			
కావలి	73	+	4
కోవూరు	42	+	2
కందుకూరు	25		
సూళ్లూరుపేట	23		
తోటపల్లిగూడూరు	23	+	1
మైపాడు	22	+	1
కొడవలూరు	22	+	1
కోట	22		
వెంకటగిరి	19		
అల్లూరు	18		
సింగరాయకొండ	18	+	2
తలుపూరు	17		
నాయుడుపేట	14		
విడవలూరు	13		
సైదాపురం	13		
పొదిలి	13		
బుచ్చిరెడ్డిపాళెం	11		
పొదలకూరు	10		

టెలిఫోను డైరెక్టరీ

కొత్త టెలిఫోను డైరెక్టరీ వచ్చింది! పాత టెలిఫోను డైరెక్టరీలో 4½ పేజీలున్న నెల్లూరు ఫోను నెంబర్లు యిప్పుడు 5½ పేజీలకు పెరిగింది. మరో 2 పేజీలకుపైగా సరిపడావస్తేగాని నెల్లూరుకు ఆటోమేటిక్ సౌకర్యం వచ్చేటట్లులేదు.

నెల్లూరు మున్సిపల్ ఛేర్మెన్‌గారి యింటి ఫోను నెంబరు యింకా 454 అనేవున్నది. మున్సిపల్ కౌన్సిల్ రద్దయిపోయి రెండు సంవత్సరాలు గడుస్తున్నా 'ఛేర్మెను' గారి ఫోను నెంబరుమాత్రం చెక్కుచెదరకుండా దర్శనమిస్తున్నది!

నెల్లూరుటౌన్లో ఇప్పుడు 637 కనెక్షన్లుంటే గతసంవత్సరం మార్చి ఆఖరుకు 579 వుండినాయి. అంటే వొక సంవత్సరంలో కొత్తగా నెల్లూరుకుయిచ్చిన కనెక్షన్లు 58 మాత్రమేనన్నమాట. అట్లాంటిది యిప్పుడు నెల్లూరు ఎక్ఛేంజికి కొత్త ఫోన్ కనెక్షన్ల కోసం పడిగాపులుగాస్తూ వెయిటింగ్ లిస్టులో 174మందిదాకా వున్నారు. ఇందులో ఇంకొక నెరోజుల్లో 60 కొత్త కనెక్షన్లుమాత్రమే యివ్వబోతున్నారు. ఈ 60 ఇచ్చేస్తే నెల్లూరు ఎక్ఛేంజిలో వుండే 6 బోర్డుల కెపాసిటీ సరిపోతుంది. 7-వబోర్డు అమర్చేదానికి ఇంకొక ఆరునెలలు అయినా పట్టుంది. ఆ బోర్డు అమర్చితే మరో 120 కనెక్షన్లకు అస్కారంవుంటుంది; కేబుల్సు, ఇనుపవైర్లు వగైరా పరికరాలువుంటే. 8వ బోర్డు అమర్చేదానికి యిప్పుడున్న ఎక్ఛేంజి భవనం సరిపోదు. ఈ లెక్కన నెల్లూరుకు ఆటోమేటిక్‌ఎక్ఛేంజిసౌకర్యం త్వరలోఏర్పడవల్సివుంది. కాని యింకా స్థలసేకరణకు జరగాల్సిన ప్రాథమిక ప్రయత్నాలే పూర్తికాలేదు. 80 వేలకు బృందావనంలోని స్థలాన్ని సేకరించేదానికి నిర్ణయంమాత్రం తీసుకోబడినట్లుంది. అంటే యీ లెక్కన నెల్లూర్లో ఆటోమేటిక్ ఎక్ఛేంజి యేర్పడాలంటే కనీసం మూడు నాలుగేళ్లయినా పట్టేటట్లున్నది.

అయితే నెల్లూరుకంటే ముందుగా గూడూరులోమాత్రం ఆటోమేటిక్ ఎక్ఛేంజి సౌకర్యం యేర్పడేటట్లున్నది. భవననిర్మాణానికి పనికూడా ప్రారంభించే దశకు వచ్చిందట. అక్కడ 400-600 కనెక్షన్లుండే బోర్డు యేర్పడబోతున్నది. అట్లనే కావలిలో యిప్పుడున్న ఆటోమేటిక్ ఎక్ఛేంజిని త్వరలోనే మాన్యువల్ ఎక్ఛేంజిగామార్చేఆలోచన వున్నట్లున్నది. అట్లనే కోవూరు, కోట ఎక్ఛేంజిలబోర్డులను విస్తరింపచేసే ఆలోచనకూడా వున్నదట. ముందు కోవూరువిస్తరణకు అధిక ప్రాముఖ్యత యివ్వబోతున్నట్లున్నారు.

ఇక వెయిటింగ్ లిస్టులలోని వివరం చూస్తే గూడూరులో 25; కోటలో 18; కావలిలో 15; తోటపల్లిగూడూరులో 12; కోవూరులో 11; కొడవలూరులో 12, మైపాడులో 10; బుచ్చిలో 6; సింగరాయకొండలో 11 వెయిటింగ్‌లిస్టులో పడిగాపులు గాస్తున్నారు. ఇందుకుగాను గూడూరులో 25; కొడవలూరులో 3, మైపాడులో 2 వచ్చే వొకటి రెండునెలల్లో కనెక్షన్లు యివ్వబోతున్నారట.

ఇకపోతే ప్రస్తుతము నెల్లూరు నుంచి గూడూరుకు 3 లైన్లుమాత్రం వున్నాయి, త్వరలో 5 చేయబోతున్నారట. ఆత్మకూరులో వచ్చే నెలలో ఎక్ఛేంజి ప్రారంభించగానే ఉదయగిరి, వింజమూరులలో పబ్లిక్‌కాల్ ఆఫీసులు పెట్టబోతారట. దాని తర్వాత ముత్తుకూరు –నర్వేపల్లి (ఇనకపాలెం) –ఇందుకూరుపేటలలో ఎక్ఛేంజిలు స్థాపించే ఆలోచనకూడా వొకటివున్నది.

నెల్లూరునుంచి కడపకు డైరెక్టులైను ఈ నెలాఖరులోగా ప్రారంభం కాబోతున్నదట. ఇంత జరిగినా జిల్లా నాలుగు చెరగులా టెలిఫోను విస్తరణ జరగడంలో జాప్యం జరుగుతూనే వున్నది. సింగరాయకొండనుంచి కందుకూరు, పొదిలి, దర్శి, కనిగిరి–యిదంతాకూడా గుంటూరు సబ్ డివిజనులో చేరివున్నందువల్ల ఆ ప్రాంత విస్తరణలో తగిన శ్రద్ధ కనపడుతున్నట్లుగా లేదు.

దేశం మొత్తంమీద కూడా టెలిఫోను విస్తరణ పరిస్థితి యిట్లనే వున్నది. స్వాతంత్ర్యం వచ్చిననాటికి దేశంలో 1 లక్షా 20 వేలు టెలిఫోన్లువుంటే ఇప్పుడు 9 లక్షలా 70 వేల ఫోన్లు వున్నాయి. 1970 నాటికి యింకో 4 లక్షల ఫోన్లు ఏర్పడినా వెయిటింగ్ లిస్టులో మరో 6 లక్షలదాకా పడిగాపులు గాస్తూవుండవల్సినదేనట.

—

పల్లెలు

(3 వ పేజీతరువ)

మాట్లాడివుండినారు. ఇప్పటి పాలకులు మాత్రం వేరే యిల్లు ఏర్పాటుచేసుకొని లైబ్రెరీని కొనసాగించివుండవచ్చుగదా!

కోటవంటి ముఖ్యమైన గ్రామంలో బ్రాంచి లైబ్రెరీని లేకుండాచేశారంటే, అది ఇంటిపనలి లేకకాదు, తమ రాజకీయ ప్రత్యర్థులైన చంద్రశేఖరరెడ్డి స్వగ్రామం కావడమే కారణమంటే నిందకాబోదు. ఇదివరకు చంద్రశేఖరరెడ్డి మనిషి అనే కారణంతో వాచ్‌మెనను ఇంటికిపంపారు; ఇప్పుడు లైబ్రెరీని పూరు దాటించారు. గాతీరాజ్ అనే హైదరాబాదు కేకలకు, కోటలో వినిపించిన ప్రతిధ్వని కాబోలు ఈ చర్య!

ఇంతకూ కోటబ్రాంచి లైబ్రెరీని మరొక చోటుకు తరలించాలనే తీర్మానం ఎల్. ఎల్. వి. సర్వసభ్య సమావేశంలో చర్చించి తీర్మానించబడిందా? అసలు ఈ విషయం ఆ సమావేశానికి హాజరైన సభ్యులకు తెలుసా? కనీసం గూడూరు తాలూకాకు ప్రాతినిధ్యం వహించే సిద్దయ్యనాయుడు, తిరుమూరు వెంకటసుబ్బారెడ్డి గంగపట్నం వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారలకైనా తెలుసా?–ఎవ్వరికీ తెలియకుంటే, ఏమిటీ కుంభకోణం? —కోటవాసి.

కనిగిరి ఫోను

పేరుకు ఫోను వున్నదనేగాని,ఎప్పుడూ 'ఔట్ ఆఫ్ ఆర్డర్!' కనిగిరి పౌరులు రెండేళ్లక్రితం ఫోను వస్తుందంటే యెంత సంబరపడ్డారో, ఈనాడు అంత విరాకు పడుతున్నారు. ఎక్ఛేంజి 48 మైళ్ల దూరాన ఒంగోలులోవుంది. పదిమందివుంటే ఎక్ఛేంజి యిస్తామన్నారు. 5 మంది తీసుకున్నారు. ఈ తీసుకున్నవారికి, తీసుకోనివారికి తేడాలేదు–వాళ్లకూ ఔట్ ఆఫ్ ఆర్డరే! లైను సరిగావుంటే పదిమందికాదు. యాభైమంది తీసుకుంటారు.

అవసరమైనపనివుంటే కనిగిరికిపోయి ఫోను చేయవలసి వస్తున్నది. ఈ దుస్థితిని బాపవలసిందిగా టెలిఫోను అధికార్లను కోరుతున్నాము. —వై. నంగయ్య.

చిట్రగుంట ఖండన

బోగోలు కరణాన్నిగూర్చిన విచారణ సందర్భంలో గతవారం ప్రకటించిన వార్తపై, వ్యవసాయకార్మిక సంఘంనుండి ఒక కట్టకాగితాలొచ్చాయి. సారాంశం–ఆ కరణంమీద ఆరోపణలు వాస్తవాలేననేది. పై అధికార్లు విచారిస్తున్నారు కాబట్టి, మనం వదిలేద్దాం.

బుచ్చి హైస్కూలు

గరల్స్ హైస్కూల్లో మూడవఫారం నుండి పాస్ చేసినట్లు బోర్డులో పేరువేసి, నాల్గవఫారంలోచేరి పుస్తకాలు గిస్తకాలు కొన్నతర్వాత మళ్ళీ థర్డ్‌ఫారంకే పొమ్మన్నారని, ఇదేమిటీ అక్రమని చెల్లాయపాళెంనుండి కోవూరు చినవీరరాఘవయ్య లబోదిబోమంటూ వ్రాస్తున్నారు.

జిల్లా విద్యాశాఖాధికారికి చెప్పుకోవయ్యా, అన్యాయం జరిగివుంటే పరిశీలించి న్యాయం కల్గిస్తారు!

ఉప్పలపాడు పుస్తకాలు

ఉచితంగా పంచమని ప్రభుత్వం పుస్తకాలిస్తే, అర్ధరేటుకు అమ్ముతున్నాడని ఒకరు వ్రాస్తున్నారు. నిజమా, హెడ్మాస్టరుగారూ! విద్యాశాఖోద్యోగులు విచారించడం బాగుంటుంది.

ఉదయగిరి నియంత్రణం

కుటుంబ నియంత్రణ ప్రచారము, కృషి బహుజోరుగావుంది. మనప్రణాళికా కార్యక్రమాల్లో ఇప్పుడు నిధులు మిగిలివుండేది ఈఒక్కదానిలోనేకదా!

ఉదయగిరి కుటుంబ నియంత్రణ క్యాంపు సమితి ఆధ్వర్యంలో ఏర్పాటు చేయబడింది. 100 మంది పురుషులకు వాసెక్టమీ ఆపరేషన్లు చేయబడినాయి. 20 మంది స్త్రీలకు లూప్‌లు అమర్చబడినాయి. డి. ఎం. ఓ. డాక్టరు బి. నారాయణరెడ్డి, డాక్టరు పి. రమణయ్య, డాక్టరు పి. వి. రామారావు, డాక్టరు వి. యస్. ఆర్. నాయక్, డాక్టరు (శ్రీమతి) రాధాకృష్ణయ్యగారలు ఆపరేషన్లుచేశారు. పదిమంది ముస్లింలు ఆపరేషన్లు చేసుకోవడం చెప్పదగిన విశేషం. ఈ క్యాంపుకు జిల్లా ఫ్యామిలీ ప్లానింగు ఆఫీసరు శ్రీ ఎన్. నరసింహస్వామి శ్రీమతి రేకాల దమయంతి దేవి, కుమారి జయలక్ష్మి, జయరామయ్య, టి. శ్రీనివాసులు ప్రభృతులు పాల్గొని ఉపన్యసించారు. సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ పి. చెంచురామయ్య, బి. డి. ఓ. శ్రీ సి. ఎస్. ఆర్. ఆంజనేయులుగారలు యీకార్యక్రమానికి సముచితమైన ఏర్పాట్లుచేశారు.

వెలిగండ్ల బి. డి. ఓ

ఉపాధ్యాయులపట్ల చాల సానుభూతి ప్రదర్శిస్తున్నారని దీలంవారిపల్లె టీచరు శ్రీ షేక్ మస్తాన్ సంతోషాన్ని వెలిబుస్తున్నారు. ఉపాధ్యాయుల అభిమానాన్ని సంపాదించుకుంటే, ప్రజల అభిమానాన్ని పొందినట్లేకదా!

——

వారం వారం

(2 వ పేజీ తరువాయి)

విధినగా కాంగ్రెస్-ప్రజా-సంయుక్త సోషలిస్టుపక్షాలు కలిసి వర్తించడం. 'కాంగ్రెస్ సంస్కరణ' విషయమై 'జమీన్ రైతు' వ్రాసిన హెచ్చరికను గమనించి, అనేక తనలోని వార్ధక్యాలిబిరకాన్ని అవలకు పంపించి, సామర్థ్యం- సోషలిస్టు చైతన్యం గలవారిని లోనికి తీసుకుంటే అది సాధ్య మవుతుంది.

ధనంజయరావ్‌గాడ్గిల్ వంటివాణ్ణి ప్లానింగ్ కమిషన్ పెద్దగా చేయడం ఈ సందర్భంలో గమనించదగినది. ప్రధాన మంత్రి పీ పదవికి ఎవరిని పిలిచినా ఆ పదవి నలంకరించడానికి శక్తిగలవారినే తీసు కుంటున్నది. ఇది హర్షింపదగిన విషయం.

ఈ సమయంలో రాజాజీ – లోహియా కలిసి మొత్తం ప్రజాస్వామిక పక్షాల కూటమి అంతా అవలంబించదగిన కార్య క్రమాన్ని రూపొందించగల్గితే జాతీయ ప్రభుత్వం సంభవం కావచ్చును.

• • •

జాతీయ ప్రభుత్వానికి సమయం ఎన్నడో వచ్చింది. ప్రస్తుతం మరీ ఎక్కు వైనది.

ధరలు, ఆదాయాలు, లాభాలు–ఇవన్నీ అదుపులోవుంటేగాని మన ఆర్థిక స్థితి సెంపుకాలేదు.

ధరలను అణచమని అందరంటారు. తమ ఆదాయాలజోలికి రావద్దని కార్మికులు వగైరాలంటారు. లాభాలను ముట్టవద్దని యజమానులంటారు. నిజానికి ఈమూడు ఒకదానిపై ఒకటి ఆధారపడివున్నవి.

ఆదాయాలు-లాభాలు పెరిగి ధరలు పెరిగితే బాధలేదు. కాని వాటికిమించి విప రీతంగా ధరలు పెరిగితే చాలకష్టం.

మన ఆదాయాలు, లాభాలు మునుపటి కంటె చాల ఎక్కువ. కాని అంతకంటె ఎక్కువగా ధరలు పెరిగినవి.

ఈ సమస్యను అంతా కలిసి పరిష్క రించవలెనేగాని పాక్షికంగా కాదు.

• • •

అంతేగాక చైనా విషయం పార్ల మెంట్‌లో చర్చకు వచ్చినపుడు ఎవరి వైఖరి ఎట్లున్నదీ తెలిసిపోయింది. దేశాభి మానంలేని శక్తులను దేశాభిమానం కలవా రంతా కలసి ఎదుర్కొనవలసిన సమయం రాలేదా?

చైనా ప్రమాదం గట్టిగా వున్నదని మన విదేశాంగ మంత్రి పల్కిన తర్వాత గూడా ప్రజాస్వామిక శక్తులన్నీకలసి జాతీయ ప్రభుత్వానికై కృషిచేయక పోవ డంలో అర్థమేమిటి.

• • •

జాతీయ ప్రభుత్వమేవుంటే పశ్చిమా సియా విషయంలో మనం వప్పులో కాలు వేతుమా?

అంతర్జాతీయంగా మనం అపహాస్యం పాలుగాకుండావుండవలెనంటే, ప్రపంచ రాజకీయాలలో ప్రజ్ఞానిధులైనవారి చేతిలో మన విదేశాంగ వ్యవహారనరళి వుండ వలెనుగదా! జాతీయ ప్రభుత్వంలేనిది అది ఎట్లా సాధ్యమవుతుంది?

• • •

ఇంకా వినండి. ఈ ప్రకటనను పరిశీ లించండి: "అణుశస్త్ర నిర్మాణానికి కావల సిన సాంకేతిక విజ్ఞానమంతా మనవద్ద కలదు. పాలసీవిషయాల ప్రస్తావనకు నేను పోదలచుకోలేదు. నాకు తెలిసినదేమనగా, అణుశస్త్రం మనవద్దవుంటే, ఈ శస్త్రాలు కలిగిన మన శత్రువులకు మనమంటే జడుపుగానే వుంటుంది; వారి దుస్సాహ సానికి ఆటంకంగానే వుంటుంది."– విక్రమ్‌సారాభాయ్, మన అణుసంఘాలక సాధన వ్యవహర్త. పార్లమెంటరీ సబ్ కమిటీలో ఇటీవలనే ఆయన ఈ విధంగా నుడివెను.

మన్నవధాని ఆ ప్రకటన సారా-శాన్ని పరోక్ష రూపంలో లోకసభలో తెలియ జేసింది.

ఇంతేగాక చైనా సేనలు భూటాన్- సిక్కిమ్ సరిహద్దులకు చేరిపోయినవి.

ఈ సమయంలో గట్టిగా సారాబాయికి ఆదేశం యివ్వడానికిగానీ, సరిహద్దులలో గట్టి చర్యలకుగానీ, టిబెట్ విషయంలో దాలైలామాను మరింతగా బలపరచడానికి గాని జాతీయప్రభుత్వం అవసరం లేదా?

కాంగ్రెస్ కలిసివస్తే, దానితోకలిసి ఏర్పడే ప్రజాస్వామిక జాతీయప్రభుత్వం దేశానికి శ్రేయస్కరం. కాంగ్రెస్ కలిసి రాకుంటె ఏర్పడే జాతీయప్రభుత్వానికి చాలచిక్కులు రాగలవు. కాని వాటిని అది ఎదుర్కొంటుంది. నేడు పశ్చిమబంగాళంలో జరిగేది, జాతీయస్థాయిలో జరుగుతుంది.

ఇందిరాగాంధి ప్రభుత్వం మెళకువతోనే వున్నది–కొన్ని తప్పటడుగులు మినహా యిస్తే. శ్రద్ధ కల్పిస్తున్నది – చర్యలుసైతం కల్పిస్తున్నది–కాని ఈ ప్రయత్నంచాలదు. మన ప్రధాని ప్రజ్ఞకు ఇంకా ఎక్కువైన ప్రజ్ఞ తోడురావలెను. ప్రజ్ఞానిధులంతా ఒకేపక్షంలో వుండరుగనక ప్రజాస్వామిక జాతీయప్రభుత్వం మన కనీసకార్యక్రమం కావలెను. ఇది నేటి కర్తవ్యం.

దీనిని విస్మరించినవారిని చరిత్ర క్షమించదు.

— —

లోకవృత్తం

(2 వ పేజీ తరువాయి)

సహనం ఆనేది కొంతవరకు ఆ గడ్డన వచ్చి నిలిచింది. కాని చైనా అంతరంగి కంగా అసహనంద్వారా ఆత్మవిధ్వంసనం చేసుకుంటున్నది.

• • •

ఈ చైనా తలవేవనగాయతో వేగ లేకసేవాలోలు, కోసిగిన ప్రపంచసంస్థ వైపుకు తిరిగినాడు. ఆదివరకే అమెరికాతో సఖ్యాన్ని కోరినాడు. కాని, కేవలం అమె రికా–పాశ్చాత్య రాజ్యాలతో స్నేహాన్ని అపేక్షించి, మిగిలిన ఆఫ్రాసియా ప్రపం చాన్ని ఉపేక్షించరాదనే వుద్దేశ్యంతోనూ చైనాను అణచడానికి దివ్యమైనసాధనంగా ప్రపంచసంస్థను వినియోగించవచ్చుననే భావంతోనూ కావచ్చును. మాస్కోలో జరిగిన రష్యాప్రధాని తన అంతర్జాతీయ వ్యవహారాల ప్రసంగంలో యిట్లనెను:

"నిజంగా పెద్దదైన రెండురాజ్యాల అంగీకారంవల్లనే సమస్యలు పరిష్కారం కావు. అన్నిదేశాల ప్రజలు–పెద్ద, చిన్న సీమల ప్రజానీకం–హర్షించి, ఆమోదిస్తేనే పరిష్కారాలు సాధ్యం కాగలవు."

అంతర్జాతీయ రాజకీయాలదృష్ట్యా ఈ పలుకులు చాల ముఖ్యమైనవి.

నిజమైన సహజీవనం కమ్యూనిస్టు –కమ్యూనిస్టేతర రాజ్యాలమధ్య సాధ్య మవుతుందనీ, ఉభయులు కలిసి చేయ గల పనులు చాలా వున్నవనీ ఇప్పుడు తేలింది. చైనా విధానం ఒకటే ఆటంకం. తన్ను - తాము చైనా ప్రభువులు నాశనం చేసుకుంటున్నారు గనుక ఆ మార్గానికి సాయపడడమే మానవధర్మం.

• • •

అమెరికా –రష్యాలకు సహజీవనం కుదరంగా, మనకూ, పాకిస్తానుకూ సఖ్యం సాధ్యంకాదా? అవుతుందనే ఆశ మన పెద్దలలో ప్రాజ్ఞులైనవారి అభి ప్రాయం.

ఉదా: "ఇటీవలి చైనా గడబిడలలో కలియకుండా నెమ్మదిగా బయట పడవలె నని పాకిస్తానుకూడా యోచిస్తున్నట్లున్నది. ఇండియాపట్ల జనరల్ అయూబ్‌ఖాన్ సూక్ష్మంగా ప్రదర్శించే సద్భావనాలక్షణాలకు ఢిల్లీలోని పెద్దలు శ్రద్ధతో గమనింతురు గాక!" –రాజాజీ, 'మైడియర్ రీడర్'తో స్వరాజ్య (15 జులై 1967) ద్వారా చెప్పిన మాట.

లోగడ, చైనా ఎందువల్ల పాకి స్తానులో తన ఆయుధాలను, దళాలను, పలుకుబడినీ ప్రవేశపెట్టుకున్నదో మేము ప్రస్తావించి వుంటిమి. తనకు స్థావరం దొరికిన తర్వాత తూర్పు పాకిస్తాన్ తిరు గుబాటుదార్లను విద్రోహులనుగా చైనా తయారుచేసి, స్వతంత్ర తూర్పు బంగా ళాన్ని సిద్ధం చేయడానికి పూనుకొనవచ్చును. అప్పుడయూబ్‌ఖాన్ ఢిల్లీకి పయనంచేయ దలచుకుంటే ఆలస్యం అవు తుంది–అని మేము వ్యాఖ్యానించివుంటిమి.

ఆ భావమే రాజాజీ సూక్ష్మదృష్టికి గోచరమైవుండవచ్చును.

పాకిస్తాన్ చేతలు, యిప్పట్లోమాత్రం సద్భావానికి అనుకూలంగాలేవు. అందు వలన, నిర్దాక్షిణ్యంగానే ప్రస్తుతందాని దుర్మార్గానికి జవాబు చెపుతూ, ఏనాడైనా అది లొంగివచ్చేట్లుంటే మనం సఖ్యానికి సిద్ధంగా వుండడం ఉత్తమమార్గం.

ఇండో–పాక్ సమాఖ్యవంటిది ఏనాటి కైనా తప్పదు. కాని యీలోగా యెంత కథ నడవవలసివున్నదో?

నిజమైన భారత – పాక్ తగాదా ఏమంటె ద్వేషం. పాకిస్తాన్ ఇండియాపై ద్వేషం మానుకుని, దానితో సఖ్యంగా వుంటే, సమస్యలన్నీ పరిష్కారం అవుతవి.

కాకుంటే బాద్‌షాఖాన్ అన్నట్లుగా ఒకటికాదు–డజన్ కాశ్మీరాలిచ్చినా పాకి స్తానుతో తగాదా తీరదు.

పాకిస్తానులో మధ్యయుగం నాటి ప్రభుత్వ విధానం అమలులోవున్నది. పఠా నులను మహాఘోరంగా పాక్‌ప్రభుత్వం హింసించింది. హిట్లర్‌కూడా అట్టి పని చేయలేదేమో?–అదీ ఫ్రాంటియర్ గాంధీ మాట.

అటువంటి పాక్‌ప్రభుత్వంతో, అసల పాకిస్తాన్ అస్తిత్వానికే మహాప్రమాదం సంభవిస్తేతప్ప, మనం సఖ్యానికిపోగల్గడం సామాన్యంగా సాధ్యంకాదు.

చైనా తన కొంపతీస్తుందని అయూబ్ ఖాన్ భయపడితే, రాజాజీ అనుకున్నది కావచ్చును. — —

జనవాణి

(3 వ పేజి తరువాయి)

..."ఎవరెవరి అంతరంగికోద్దేశ్యాలు ఏమైతేనేమి, ఇరువర్గాలు ఏకంకాగలి గితే, కనీసం ఘర్షణలకు తలపడకుంటే జిల్లాకు మంచిది, జిల్లాప్రజలకు సుంచి దని మేము అభిప్రాయపడుతున్నాము. ఈ సామరస్యానికి ఇరువర్గాల నాయ కులూ ఎవరివంతువారు దోహదం చేయ గలిగితే, సర్దుబాటనేది అసాధ్యమేమీ కాదు. అలాంటివాతావరణాన్నే అందరూ అభిలషిస్తున్నారు. ఇక్కడ కొట్లాడు కొని, బయటవారిని భుజాన ఎక్కించుకొని మోసే బదులు, విభేదాలేమైనావుంటే క్రిందమీద పడి ఇక్కడే పరిష్కరించుకొని ఐక్యంగా నిలువగలిగితే అంద రికీ గౌరవం, విలువ, పట్టు. ఆ సామరస్య వాతావరణాన్ని ముందు సంజీవరెడ్డి అనుయాయులు జిల్లా పరి షత్తులో ప్రవర్తించగలిగితే హృదయ పరివర్తనానికి, సర్దుబాటుకు అదే దారి తీయగలదని మా అభిప్రాయం."

—

ఒంగోలు వార్తలు

(3 వ పేజీతరువాయి)

అనుకూలమనే భావం వుండినది. ఇప్పుడు వ్యాపించిన వదంతులలో నిజమేమైనా వుంటే, అది అన్యాయమని చెప్పకతప్పదు. నెల్లూరుజిల్లాలోని దర్శి పొదిలి వగైరాలు నెల్లూరుకు అందుబాటుకావనే వుద్దేశ్యంతో క్రొత్తజిల్లాలో చేర్చబడు సంకల్పించి; అంతేదూరంలోవున్న ఒంగోలును నెల్లూ రులో చేర్చుతారంటే నమ్మడం కష్టంగా వుంది. అలాంటిప్రతిపాదన ఏదైనావున్నా, ప్రజలు దానికి సమ్మతించబోరు.

ఇంతకూ ఈ వదంతులు ఎట్లా వ్యాపిం చాయో, వీటికి ఆధారమేమిటో వేచి చూడ వలసివుంది.

భార్యను కాల్చి చంపిన కానిస్టేబిల్

ఒంగోలు టవున్ పోలీసు కానిస్టేబిల్ మహమ్మద్ హనీఫ్ 15 తేది రాత్రి తన భార్య జాన్‌బీని తుపాకితో కాల్చి చం పాడు. త్రాగి ఈ అత్యాచారానికి పాల్ప డ్డాడని టవునులో అనుకుంటున్నారు. హనీఫ్ అరెస్టుగావింపబడి, రిమాండుకు పంపబడినాడు. —మా. వి.

స్టాంపుల బ్లాక్‌మార్కెట్

ఒంగోలులో చాలకాలంగా కోర్టుఫీజు స్టాంపులకొరత చాలతీవ్రంగా వుంటున్నది. అవసరమైనవారు కావలి, కందుకూరు, పొదిలి వగైరాచోట్లకు పోయి తెచ్చుకుంటు న్నారు. బ్లాక్‌మార్కెట్‌లో మాత్రం ఎన్నైనా దొరుకుతున్నాయి.

స్టాంపు వెండర్ల సంఖ్యనుపెంచి, తగి నన్ని స్టాంపులు సరపరా చేస్తేగాని ఈ కొరత తీరదు.

— —

ఈవారం విశేషాలు

(2 -వ పేజీ తరువాయి)

రేషన్‌ప్రకారం బియ్యం పప్పయిచేయాలని 'ఘెరావో' చేశారట. సత్యాగ్రహాలుపోయి యిప్పుడు ఘెరావోలు వచ్చాయి. లెఫ్టు కమ్యూనిస్టులు కనిపెట్టిన యీ ఘెరావో అస్త్రం కడకు వారిమీదనే భస్మాసుర హస్తంలా పరిణమిస్తుందని వారు కలలో కూడా అనుకొన్నట్లులేదుపాపం!

— —

ఒంగోలు ప్రిన్సిపల్ సబ్ జడ్జివారి కోర్టులో

O. S. No. 9 of 1956. E. P. No. 185 of 1966.

అయినాబత్తిని వెంకటేశ్వరరావు .... —వాది.

కొమ్ము రామలింగం - జామీనుదారుడు - పయిడి మల్లయ్యగారి కుమారుడు రామలింగం .... —ప్రతివాది.

గుంటూరుజిల్లా, వంగోలు తాలూకా, వంగోలు సబ్‌రిజిస్ట్రరులో చేరిన టంగుటూరు గ్రామములో జామీనుదారుడు పయిడి రామలింగం తాలూకు యీలము కావలసిన స్థిరాస్థి వివరము:-

(1) పాటిమీద కొష్టాంచేను - టంగుటూరు గ్రామ సర్వే నె. 698 రు య 0–78 ట్లకు హద్దులు:- [తూ] పమిడి పెదరంగయ్య కుమార్డు కోటయ్య చౌదరి భూమి [ద] పమిడి పెదరంగయ్య కుమార్డు కోటయ్యచౌదరి భూమి కొంతవరకు - కొరివెళ్ళ సుబ్బమ్మభూమి కొంతవరకు [ప] రావూరి సుబ్బయ్య కుమార్డు కోటయ్యభూమి కొంతవరకు - పమిడి రామలింగయ్య భూమి కొంతవరకు [ఉ] పయిడి పేరమ్మభూమి. యీ లోని య 0–78 సెంట్లు మెట్ట రూ. 400/- లు. అమీనా కిమ్మతు రూ. 780/- లు.

(2) దేవోత్రులువారి పొలం సర్వే నె. 728 రు య 3–00 సెంట్లు మెట్ట కోరుభూమికి హద్దులు:- [తూ] పమిడి చెంచురామయ్య భూమి [ద] యీ జామీనుదార్డు పమిడి రామలింగం సొంతభూమి [ప] పమిడి చిన్నరంగయ్య భార్య లక్ష్మిందేవమ్మ భూమి [ఉ] పున్నము లక్ష్మినర్సయ్య భూమి. యీ హద్దులలోని య 3-00 ట్లు మెట్ట కోరు రూ. 600/- లు. అమీనా కిమ్మతు రూ. 3000/- లు.

(3) దేవోత్రులువారి పొలం సర్వే నె. 726 రు య 1–00 ట్లు భూమికి హద్దులు:- [తూ] బలగాని సూర్యనారాయణ భూమి [ద] శ్రీ వేణుగోపాల స్వామివారి అర్చకమాన్యం [ప] పమిడి చినరంగయ్య భార్య లక్ష్మిందేవమ్మ భూమి [ఉ] ఈ జామీనుదార్డు పమిడి రామలింగయ్యస్వంతభూమి. ఈ హద్దుల లోని య 1–00 ట్లు మెట్టకోరు రూ. 400/- అమీనాకిమ్మతు రూ. 1000/- లు.

(4) చంద్రమ్మచేను సర్వే నె. 740/2 రు య 1–00 సెంట్లు మెట్ట భూమికి హద్దులు:- [తూ] సర్కారుడొంక [ద] పమిడి బ్రహ్మయ్య కుమార్డు చిన్నబ్బిభూమి కొంతవరకు - గొట్టిపాటి విజయలక్ష్మమ్మభూమి [ప] పమిడి చెంచురామయ్య భూమి [ఉ] పారా శ్రీరాములు భూమి. యీ హద్దులలోని య 1–00 ట్లు మెట్టకోరుభూమి రూ. 400/- అమీనాకిమ్మతు రూ. 1000/- లు.

(5) దక్షిణపుపొలం చవిటిచేను సర్వే నె. 1214 రు య 1–56 ట్లు భూమికి హద్దులు:- [తూ] పమిడి కోటయ్యగారి సుబ్బయ్యభార్య రాగమ్మ భూమి [ద] పమిడి చెంచురామయ్యభూమి [ప] రావూరి వెంకటస్వామిభూమి [ఉ] సర్కారు డొంక. యీ హద్దులలోని య 1–56 సెంట్లు మెట్టకోరు రూ. 800/- లు - అమీనా కిమ్మతు రూ. 1500/- లు.

(6) దక్షిణంపొలం తోటచేను సర్వే నె. 1163 రులో య 5–00 సెంట్లు భూమికి హద్దులు:- [తూ] పమిడి చినరంగయ్యభార్య లక్ష్మిందేవమ్మ కొంతవరకు - ముప్పరాజు రామయ్య భూమి కొంతవరకు [ద] రావూరి వెంకటస్వామి భూమి [ప] పమిడి చెంచురామయ్య భూమి కొంతవరకు - పత్తిపాటి చినవెంకయ్య భూమి కొంతవరకు [ఉ] పమిడి చెంచురామయ్య భూమి కొంతవరకు - పమిడి రామలింగయ్య తాలూకు భూమి కొంతవరకు. యీ లోని య 5–00 సెంట్లు మెట్టకోరు భూమి రూ. 1600/- లు అమీనా కిమ్మతు రూ. 5000/- లు.

షరా:- 2-వ అయిటం ఆస్తి 20–9–56 తేదిన రూ. 1000/- లకు సంవత్సరం 1-కి 100-కి రూ. 6¼% చొప్పున వడ్డితో చెల్లించులాగున శ్రీ గవర్న మెంటువారికి జామీనుదార్డు పమిడి రామలింగం వ్రాయించి యిచ్చిన తాకట్టు పత్రం లోబడవలెను.

వేలం వాయిదా 14–8–67 తేది. ఫర్దర్ హియరింగు 21–8–67 తేది.

—యం. సదాశివరావు - వాది ప్లీడరు.

నెల్లూరు గాలిబ్బెల్లు

విమర్శకుడు

ప్రధాని రైలు నెల్లూరులో ఆగుతుంది!

ప్రధాని శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీగారు తన రెండురోజుల ఆంధ్రపర్యటనలో; 29 తేది ఉదయం 10-30 గంటలకు గుంటూరులో బయలుదేరి తిరుపతికిపోవడంలో ఆమె ప్రత్యేకరైలు తెనాలి, చీరాల, ఒంగోలు తోపాటు నెల్లూరులోకూడా ఆగుతుంది. బహుశా ఆ రైలు నెల్లూరుస్టేషనుకు మధ్యాహ్నం 3-4 గంటలమధ్య రావచ్చు. అది సా. 6-30 కి రేణిగుంట చేరుతుంది. అక్కడనుండి ఇందిరమ్మ కారులో కొండ ఎక్కి, వెంకటేశ్వరుని ఆశీర్వాదాలుపొంది, రాత్రి 11 గంటలకు మళ్ళీ రేణిగుంటకు వచ్చి, రాత్రికిరాత్రి గన్నవరం విమానాశ్రయంచేరి, ఆకాశంలో హైదరాబాదు మీదుగా ఢిల్లీపోతుంది.

శ్రీ గోపాలరెడ్డి

గవర్నరు శ్రీ బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు ఆగస్టు 16 తేది లక్నోలో బయలుదేరి, 18 తేది ఉదయం సదరన్ ఎక్సుప్రెస్‌లో నెల్లూరు చేరుతారు. 18, 19, 20 తేదులలో నెల్లూరులో వుంటారు. 21 తేది మద్రాసుకు పోతారు. 23 తేది హైదరాబాదు ఎక్సుప్రెస్‌లో మద్రాసులో బయలుదేరి, 24 తేది హైదరాబాదు చేరుకుంటారు. 26 తేది హైదరాబాదులో జి. టి. లో బయలుదేరి, 28 తేది లక్నో చేరుతారు.

మార్కెటింగుసొసైటి

జిల్లా కో ఆపరేటివ్ మార్కెటింగ్ సొసైటీ డైరెక్టర్లఎన్నిక 24 తేది జరుగవలసివుంది. కాని కందుకూరుతాలూకా కొండముడుసుపాలెం వాసి ఒకరు హైకోర్టులో రిట్ పిటిషన్ దాఖలుచేసి, స్టే తెచ్చారు. అందువల్ల ఎన్నికలు నిల్చిపోయాయి.

ప్రస్తుతంవున్న డైరెక్టర్లబోర్డు కాలపరిమితి ఈ నెలాఖరుకు తీరిపోతుందికాబట్టి; ఇప్పుడు ఎన్నికలుజరిగే వీలులేదుకాబట్టి; తిరుగా ఎన్నికలు జరిగేవరకు ప్రస్తుతపు బోర్డునే కొనసాగనీయవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని అభ్యర్థించినట్టు తెలుస్తున్నది. పొడిగింపును మంజూరు చేయనీయకుండా ఎదుటివర్గంవారిప్రయత్నమూ వున్నట్లుంది. డైరెక్టర్లలో ఐదుమంది ఓవర్‌డ్యూ వున్నారని, వర్కుషాప్‌లో 60 వేల రూపాయలవరకు తమకుచెందినవారి బాకీలను కాలదోషం పట్టనిచ్చారని, సెంట్రల్‌బ్యాంకుకు 25 లక్షలు అప్పువుండగా, 18 లక్షలమేరకే వ్యాపార లావాదేవీలు కనుపిండాయని ... వగైరా వగైరా ఆరోపణలను, ఆడిట్‌రిపోర్టులోని ఆక్షేపణలను వుదహరిస్తూ, ప్రస్తుతపు బోర్డు పొడిగింపును ఎదటివర్గంవారు ప్రతిఘటించేట్టుంది.

ఎవరుకోరినా, ఎవరు ప్రతిఘటించినా తేల్చవలసింది సహకారమంత్రి శ్రీ విజయభాస్కరరెడ్డి. పాతబోర్డుకే ప్రాణప్రతిష్ఠ జరుగుతుందో, బ్యాంకువలెనే ప్రత్యేకాధికారి నియామకం జరుగుతుందో ప్రేక్షకులుగా వేచిచూద్దాం!

భూమి తనఖాబ్యాంకు

నెల్లూరు భూమి తనఖాబ్యాంకులోని 9 డైరెక్టర్ల స్థానాలకు 19 తేది 14 నామినేషన్లు వచ్చాయి. ఉపసంహరణలు ఈరోజు. నిరదటాబితా సాయంకాలం తేలుతుంది. బహుశా దేనికీ పోటీవుండకపోవచ్చు నంటున్నారు.

నామినేషన్ల వివరం: 1 వ గ్రూపు- నాగారెడ్డి హరిశ్చంద్రారెడ్డి, రామిరెడ్డి దశరథరామరెడ్డి; 2 వ గ్రూపు- యరబోలు అదిశేషయ్య, దువ్వూరు బలరామరెడ్డి. 3 వ గ్రూపు- వేమారెడ్డి వెంకటసుబ్బారెడ్డి, ప్రాత దశరథ రామ మూర్తి, వంగల్లు కోదండరామరెడ్డి; 4 వ గ్రూపు- వల్లూరు దశరథరామయ్య; 5వ గ్రూపు- దువ్వూరు వీరరాఘవరెడ్డి; 6 వ గ్రూపు- చల్లా రామసుబ్బారెడ్డి; 7 వ గ్రూపు- ఎన్. సుబ్బసింగ్; జనరల్‌స్థానాలు 2 కి- కుందావట్టాభిరామరెడ్డి, నాగారెడ్డి హరిశ్చంద్రారెడ్డి, వంగల్లు కోదండరామరెడ్డి.

ఈసారి శ్రీ వంగల్లు కోదండరామరెడ్డిగారే అధ్యక్షులు గావింపబడతారని, ఆ మేరకు నిర్ణయంగూడా జరిగిపోయిందని తెలుస్తున్నది. అజ్ఞాతానికిపోయిన శ్రీ కోదండరామరెడ్డిగారు ఆ మాత్రమైనా వెలుగులోకి రావడం సంతోషమేకాని; కోదండరామరెడ్డిగారి రాజకీయ జీవితంలో ఈ పదవి అక్షరాభ్యాసం వంటిదికాదా అనేకొరత పీడిస్తుంది. ఏమైనా తొలగించిన చేతులే ప్రతిష్ఠించే సంఘటన, సన్నివేశంకూడా అపూర్వమేగదా!

డాక్టరు శ్రీమతి మాత్యూ హఠాన్మరణం

డాక్టరుగా, రెడ్‌క్రాస్ కార్యకర్తగా, బాలవిహార ఇంగ్లీష్ మీడియంస్కూలు స్థాపన -నిర్వాహకురాలుగా సుపరిచితురాలైన డాక్టరు శ్రీమతి పి. మాత్యూ 15 తేది మధ్యాహ్నం గుండె ఆగిపోయి నిద్రలోనే ప్రశాంతంగా మరణించింది. ఆమె భౌతికకాయం మద్రాసుకు తీసుకపోబడి, అక్కడ అంత్యక్రియలు జరిగినవి.

ఆమె వయస్సు 66 సంవత్సరాలు. భర్త, ఇద్దరు కుమారులు, ఒక కుమార్తె వున్నారు.

పరీక్షాఫలితాలు- ఒక సవరణ

ఎస్. ఎస్. ఎల్. సి. మార్కులకు సంబంధించి జిల్లాలో రెండవస్థానం, గూడూరు ఎస్. ఎం. గరల్సు హైస్కూలు విద్యార్థిని బొడ్డ వసంతసేనకు వస్తుంది. అమెకు 466 మార్కులొచ్చాయి. ఊళ్ళపాళెం విద్యార్థి ఖద్దూస్ మూడవవాడుగా వస్తాడు.

ఈ సవరణను పాఠకులు గమనించ గోరుతాము.

టవునులో ముస్లి స్త్రీ హత్య

కామాటివీధి కృష్ణమందిరం చెత్తకుప్ప వద్ద 10 తేది వుదయమయ్యేటప్పటికి మస్తాన్‌బీ అనే స్త్రీ శవం పడివుండినది. ఇది హత్యేనని, భర్త షేక్‌దస్తగిరే ఇది చేసివుండవచ్చునని అనుమానిస్తున్నారు.

చక్కెర

చక్కెర పంపకం పూర్తిగా డి. ఎస్. ఓ. గారికి బదలీఅయింది. ఇకముందు అబిందరపరిస్థితి చాలవరకు తొలగిపోతుందని ఆశించవచ్చునేమో, చూద్దాం!

నెల్లూరు టవునులో కార్డుకు 4 కిలోల వంతున 26 తేది పంపకం జరుగుతుందట; తప్పక తీసుకోండి.

రేడియో చోరి

ట్రంకురోడ్డు వెంకటేశ్వర రేడియో కంపెనీ షో రూం లో వుండిన రేడియో ఒకటి, 17 తేది పట్టపగలుమిట్టమధ్యాహ్నం 12-30 గంటలప్పుడు చోరగ్రస్తమైనదట. సైకిళ్ళ దొంగతనాలుకూడా ఎక్కువగానే వున్నట్లుంది. ట్రంకురోడ్డుచోరీ అంటే ఎంత తీవ్రమైనదో పోలీసు గమనించగలదనుకుంటాము.

పుట్టి రూ 500 లు!

మొలగొలుకులు పుట్టి రూ 500 లకు పెరిగికూర్చున్నది.

దొంగనంబర్లు	,,	420-00
ఎర్రకేసర్లు	,,	375-00
ఈశ్వర్లు	,,	340-00

హైదరాబాదు లేఖ

(మొదటిపేజీకొరవ)

తగ్గించుకోవలసివచ్చింది, దీనితో రాష్ట్ర అభ్యున్నతి కుంటుపడింది అంటే ప్రజాహితా వ్యయం మరికొంత తగ్గించుకుంటే ఇంకా మంచిదని సలహానిచ్చారు పూర్వంలాగా ''డెఫిసిట్ ఫైనాన్సింగ్'' పద్ధతికే మాత్రం అవకాశంలేని స్థితి వచ్చిందని, ఓర్మి వహించకపోతే అందరికి వినాశ ఏర్పడుతుందనీ మొరార్జీభాయి అనందిగ్గింగా చెప్పారు. పైగా అడీఇదీ అడిగి ''లేదు''ని పించకండి, ఈ లేదు అనడం చాలా బాధాకరమైనదనికూడా ఆయన చెప్పారు.

ఆయన ఇలా విస్పష్టంగా చెప్పినప్పటికీ నాగార్జునసాగర్ సత్వర నిర్మాణానికై నిధుల సేకరణోద్యమం కొనసాగవలసినదే. అవసరమైతే మేరుపర్వతం వలె పేరుకొనిపోతున్న పి. ఎల్. 480 నిధులను రెండుమూడు సంవత్సరాలవరకు -అంటే మొదటిదశ పూర్తి అయేవరకు - నాగార్జున సాగర్‌కేకాక ఇలా సద్యఃఫలితానికి అనుకూలంగానున్న ఇతర భారీ ప్రాజెక్టులకొరకుకూడా-లభ్యమయ్యేట్టు చూడమని కేంద్రంపైన వత్తిడి తీసుకొని రాకతప్పదు. ఇవి పూర్తియై, ఆహారోత్పత్తి సత్వరంగా హెచ్చినప్పుడు కాని మన జాతీయ ఆర్థికస్థితిలోకూడా మార్పురాదు.

దొంగనోట్లు

(మొదటిపేజీకొరవ)

మేమంటుంటే ఇది జరిగిన కొద్దిరోజులకే ఆ సదరు హేగ్‌కు కోర్టు విచారణలో మరణశిక్ష విధించబడింది.

అట్లనే 1956లో 'ది పీపుల్' అనే మరో పత్రిక పాకవ్యాపాన్ని ప్రచురించింది- మీకలాఫ్ అనే పోకవ్యక్తి బజారు పడుపుకత్తెలను తారుస్తూ బిజినెస్ చేస్తున్నారని, అతన్ని వెంటనే అరెస్టు చేయుండని కోరుతూ వ్రాసింది. అయితే అదేనేరాలకు సంబంధించి అతన్ని పోలీస్ అంతకుకొంతకాలంక్రితమే అరెస్టుచేసివున్నారు. పత్రికలో అతన్నిగూర్చి యింత సొదవగా వ్రాసినందువల్ల అతని విచారణ నిష్పాక్షికంగా జరగకపోవచ్చునని ఆ పత్రికకు వెయ్యిపౌండ్లు ఫైన్ విధించారు.

ఇదంతా ఎందుకు చెప్పవల్సివస్తున్నదంటే యీ దొంగనోట్లకేసుకు సంబంధించి యిప్పుడు పోలీస్ దర్యాప్తుజరిగి కోర్టువిచారణ దశకుకూడా వచ్చిందిగనుక మేము స్వతంత్రించి ఏమీవ్రాయడానికి వీల్లేని పరిస్థితిలోవున్నామని చెప్పడానికే.

ఇప్పుడు ఈ కేసుకు సంబంధించి 'అప్రూవర్'గా పరిణమించిన నిందితుడు పి. వి. శేషయ్య గత శుక్రవారంనాడు నేరాన్ని వొప్పుకొంటూ అడిషనల్ జిల్లా మున్సిఫ్‌మేజిస్ట్రేటుగారి ముందు యీ కేసు పూర్వాపరాలను తెలియజేస్తూ వాఙ్మూలమిచ్చారు. జిల్లాజైలులో వుంటున్న యీ సదరు శేషయ్యను ఇంటర్వ్యూచేయాలని మేమనుకొన్నప్పుడు చట్టసంబంధమైన చిక్కులు ఎదురయ్యాయి.

ఆయన యిచ్చిన స్టేటుమెంటులో యీ క్రింది వివరాలు వెల్లడించినట్లు తెలుస్తున్నది- మూడేళ్లక్రితం విజయవాడ ప్రాంతీయుడు మంచినోట్లకు రెట్టింపుగా దొంగనోట్లుఇస్తామనిచెప్పి తనను, తనమిత్రుడు-రైల్వేకంట్రాక్టు భాగస్వామిఅయిన జి. వి. రమణయ్యనుండి 30 వేలు కాజేశాడు; అప్పుడు తమకుదొంగనోట్లు ముద్రించాలనే తలంపు జనించి నెల్లూరు సాయిబాబా ప్రైవ్‌ఫౌండ్రీ యజమాని లక్ష్మణ్‌తో యేర్పాటు చేసుకోవడం జరిగిందనీ; అన్నారెడ్డిపాలెం ప్రముఖుడు-గ్రామోద్యోగి ఈ ముద్రణకు ఆర్థికసహాయం చేసేందుకు ముందు కొచ్చాడని తెలియజేశాడు.

లక్ష్మణ్ మధురనుండి ప్రెస్ యంత్రాంగాన్ని కొనితెచ్చాడనీ; దొంగనోట్ల ముద్రణలో నటరాజన్ అనే పోక మద్రాసు నిపుణుడుకూడా వుపయోగపడ్డాడని చెప్పాడు.

నెల్లూరులో అయితే యిబ్బంది అని కావలిసమీపంలోవున్న పోకతోటయింటిలో ముద్రణను ప్రారంభించామని, రెండు సంవత్సరాలనుంచి నోట్లు ముద్రణ చేస్తూ వచ్చామని, దాదాపు రెండులక్షల నోట్లు చెలామణి చేశామని;ఎక్కువగా సోమిరెడ్డి అనే అతనిసాయంతో గోదావరిజిల్లాలో చెలామణి జరిగిందనీ; అతను దరిమిలా జైలుకు వెళ్లడంతో తమ చలామణి చిక్కుల్లో పడిందనీ; స్థానిక ఏజంట్ల మూలంగా నిజమైన నోట్లకు యీ దొంగనోట్లు అమ్మవల్సివచ్చిందని, దానితో స్థానికంగా రూమర్లు రావడం, కొన్ని బ్యాంకులుకూడా రిపోర్టుచేయడంతో తమవద్దవున్న దొంగనోట్లస్టాకును ఎట్లనైనా అఖరుసారిగా అమ్ముకొందామనే ఏర్పాట్లు చేసుకోవలసివచ్చి; పొట్లపూడి రైతు కోడూరు కృష్ణారెడ్డిగారితో రైవ్ ఫౌండ్రిలో బేరం కుదుర్చుకునే టైములో పోలీస్ పట్టుకోవడం జరిగిందని ఆ శేషయ్య స్టేట్‌మెంట్లో తెలియజేసినట్లు తెలుస్తున్నది.

పోలీస్‌దర్యాప్తు ఎప్పుడుక్షేమపేసేదీ యింకాతెలియలేదు. మొదట అరెస్టుచేసిన నలుగురూ ఇప్పుడు జిల్లాజైలులోవున్నారు. పోలీస్ మరికొందర్నికూడా కస్టడిలోకి తీసుకున్నారని తెలుస్తున్నది. ఈ నోట్ల ముఠాలో సంబంధం వున్నట్లు చెప్పబడిన అన్నారెడ్డిపాలెం - కావలి తాలూకా ప్రముఖులనేవారికోసం పోలీస్ యింకా గాలిస్తున్నట్లున్నది. హైదరాబాద్ స్పెషల్ సి. ఐ. డి. పోలీస్ దర్యాప్తును చేపట్టింది. ఈకేసు యింతత్వరగా బట్టబయలు కావడానికి పోలీస్ ప్రజ్ఞతోపాటు, నిందితుల పాపం పండడంకూడా కారణమని మాకు తోస్తున్నది.

కలిచేడు రిక్రియేషన్‌క్లబ్ చెడుగుడు, బ్యాడ్‌మెంటన్ ఆటల పోటీలు

కలిచేడు రిక్రియేషన్ క్లబ్‌వారి ఆధ్వర్యమున అగస్టు 13, 14, 15 తేదులలో చెడుగుడు, బ్యాడ్‌మెంటన్ ఆటల పోటీలు నెల్లూరుజిల్లా స్థాయిలో నిర్వహించబడును జిల్లావాసులు మాత్రమే పాల్గొనవలెను. పై పోటీలలో పాల్గొనగోరువారు వెంటనే తమయొక్క టీముల వివరములు ప్రవేశరుసుముతో 7-8-67 లోగా ఆర్. సుబ్రహ్మణ్యం, రైలు యిన్‌స్పెక్టరు - కలిచేడు (పోస్టు) నెల్లూరుజిల్లా అడ్రసుకు పంపకోరినాము. అగష్టు 8 తేది డ్రా వేయబడును. లాడ్జింగ్‌వసతిమాత్రం కలుగజేయబడును. బోర్డింగ్‌వసతి వారివారి స్వంతఖర్చులమీద ఏర్పాటుచేయబడును. విజేతలైనచెడుగుడు బ్యాడ్‌మెంటన్, టీములకు రోలింగ్‌షీల్డు, మరియు చెడుగుడు టీముకు రూ. 50/-, బ్యాడ్‌మెంటన్ టీముకు రూ. 25/- లు నగదు బహుమతిగా ఇవ్వబడును. మరియు విజేతలకు రన్నర్సుకు స్వంత బహుమతులు కూడా యివ్వబడును.

ప్రవేశరుసుము:

చెడుగుడు	(6 గురు)	రూ. 5/- లు.
బ్యాడ్‌మెంటన్	(5 గురు)	రూ. 4/- లు.

ఆర్గనైజర్ : మేనేజింగ్‌కమిటి.

పంచాయతి సమితి - కొండపి,
నెల్లూరు జిల్లా.

టెండరు నోటీసు

కొండపి పంచాయతి సమితి గ్రామీణ సామాజిక కర్మాగారమునకు షుమారు రూ. 2500/- లు విలువగలిగిన టేకుపైజాలు ఫర్నిచరు చేయుటకు నిర్ణీతకాలంలో సప్లయి చేయుటకుగాను సీలువేసిన టెండరులు కొండపి పంచాయతి సమితి బ్లాకు డెవలప్‌మెంటు ఆఫీసరువారిచే గాని, లేక వారిచే నిర్ణయించిన ఆఫీసరువారిచే గాని 26-7-67 తేది సాయంకాలం 3 గంటకు తీసుకొనబడును.

టేకుసైజులతో కూడిన టెండరు ఫారములు పంచాయతీ సమితి పనిచేయుకాలములో దొరుకును. ఒక్కొక్క టెండరు ఫారము ఖరీదు రూ. 3/- లు చొప్పున దొరుకును. 29-7-67 తేదిన పగలు 11 గంటకు టెండర్లు తెరువబడును. (స్పెసిఫికేషన్ లేని కొటేషనులు పూర్తిగా నిరాకరించబడును.) ఏ ఒక టెండరుగాని ఎన్ని టెండర్లుగాని చెప్పకుండగానే నిరాకరించు అధికారము కొండపి బ్లాక్ డెవలప్‌మెంటు ఆఫీసరువారికి కలదు.

టెండరు వేయుటకుగాను ధరావతు రూ. 65/- లు కొండపి పంచాయతీసమితి పేరుపై కందుకూరు స్టేట్‌బ్యాంక్‌లో చలానాద్వారా చెల్లించవలయును. చలానా ఫారముతోసహా జతపర్చవలయును. అట్లు జతపరచని టెండర్లు నిరాకరించబడును.

టెండరు ఆమోదించిన వారము రోజుల లోగా టేకు సైజులు వెన్నూరు గ్రామీణ సామాజిక కర్మాగారమునకు చేర్చవలెను.

టి. డి. ఆల్‌ఫ్రెడ్,
బ్లాకు డెవలప్‌మెంటు ఆఫీసరు-కొండపి.

ఆంధ్రప్రదేశ్ పబ్లిక్‌వర్క్సుశాఖ - నెల్లూరు

పనిపేరు:- బహుదా రిజర్వాయర్ యెడమ కుడివైపుల కాలువల కట్టడము నిమ్మనపల్లి, మదనపల్లితాలూక

సూపరింటెండింగ్ ఇంజనీరుగారి ఆఫీసులో 17-8-1967 తేదిన పై పనికి 'ఎ' మరియు 'బి' క్లాసు కంట్రాక్టర్లనుండి ఫారములో సీల్డు టెండర్లు తీసుకొనబడును.

టెండరు డాక్యుమెంట్లు ఖరీదు	రూ. 20-60
టెండరు డాక్యుమెంట్లు కోరుటకు ఆఖరి తేది	5-8-1967
టెండరు ధరావతు దనము	రూ. 3500/-

-బి. సత్యనారాయణ,
సూపరింటెండింగ్ యింజనీరు - నెల్లూరుసర్కిల్ - నెల్లూరు.

Edited, Printed and Published by N. Sree Ramamurtahy at The Zamin Ryot Press, 170, Thipparajuvari Street, Nellore (A. P.)